

Akoma nuk keni një website?

Akoma nuk jeni regjistruar në Google

Për çdo konsultim mund te vini në çdo kohë në zyrat tona

Adresa e zyrave: 30 Avenons Road, London, E13 8HT
Tel: 020 7018 7929 Mob: 073 4066 5946 Mob: 078 5997 7545

VITI I 23 I BOTIMIT 10 JANAR 2026

Tel: 020 7018 7929 30 Avenons Road London E13 8HT

DERI KUR TË RINJTË SHQIPTARË DO TË KALBEN NË BURGJET BRITANIKE?

PETRIT KUÇANA

**MOZAIKU I SHQIPTARËVE
TË DËNUAR NË BRITANI
SI MOMENT REFLEKTIMI
PËR SHOQËRINË
SHQIPTARE**

ARBEN MANAJ

**STARMER KUNDËR
TRUMP:
PËR GROENLANDËN
VENDOS DANIMARKA!**

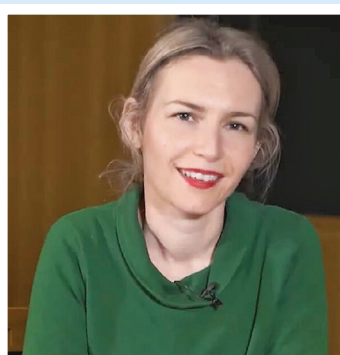
FONDACIONI HERBERT

DAUT DAUTI

**THIRRJA E VON DER LEYEN,
PËR TË RIARMATOSUR EVROPËN
TË KUJTON FUSHATAT
E BUNKERIZIMIT**

LEA YPI

A ARRESTOHET SHIU?

SONILA MEÇO

DURANA JO THJESHT NJË PLAÇKITJE!

IRENA BEQIRAJ

**PSE LEXOHESHIN
GAZETAT NGA
FAQJA E FUNDIT?**

VETON SURROI

Rashid A.Khan Solicitor (Principal) Mob: 07774222062 190 MERTON HIGH STREET WIMBLEDON, LONDON SW19 1AX

RASHID & RASHID

Solicitors, Advocates
Immigration Specialists
Commissioners of Oaths

The Albanian newspaper in London

THE ALBANIAN
 www.thealbanian.co.uk

www.thealbanian.co.uk

albania7@gmail.com

Tel: 020 7018 7929

Dotech
 website

AKOMA NUK KENI NJE WEBSITE?

BUSINESS CARDS

BANNERS

POSTERS

 020 7018 7929
 073 4066 5946
 078 5997 7545

 Adresa e zyrave:
 30 Avenons Road
 London E13 8HT

X MUND TË 'HUMBË TË DREJTËN PËR VETËRREGULLIM', THOTË STARMER

Mbretëria e Bashkuar do të vërë në fuqi një ligj që do ta bëjë të paligjshëm krijimin e imazheve intime pa pëlqimin e personave të interesuar, pas shqetësimeve të përhapura në lidhje me chatbot-in Grok AI të Elon Musk.

Duke folur para deputetëve të Partisë Laburiste të hënën, Sir Keir Starmer paralajmëroi se X mund të humbasë “të drejtën për vetërregullim”.

“Nëse X nuk mund ta kontrollojë Grok-un, ne do ta bëjmë”, tha ai, duke thënë se qeveria do të vepronte shpejt në përgjigje të çështjes.

Qeveria gjithashtu planifikon të zbulojë legjislacionin që e bën të paligjshëm furnizimin me mjete online të përdorura për të krijuar imazhe të tilla.

BBC i është drejtuar X për koment. Më parë është thënë: “Kushdo që përdor ose nxit Grok të krijojë përmbajtje të paligjshme do të vuajë të njëjtat pasojë sikur të ngarkonte përmbajtje të paligjshme.”

Kjo vjen disa orë pasi Ofcom njoftoi se po niste një hetim ndaj X për “raportet thellësisht shqetësuese” në lidhje me ndryshimin e imazheve të njerëzve nga Grok.

Nëse zbulohet se ka shkelur ligjin, Ofcom mund ta gjobisë X-in deri në 10% të të ardhurave të tij në mbarë botën ose 18 milionë £, cilado qoftë më e madhe.

Dhe nëse X nuk vepron në përputhje me këtë kërkesë, Ofcom mund të kërkojë një urdhër gjykatë për të detyruar ofruesit e shërbimeve të internetit të bllokojnë plotësisht aksesin në faqe në Mbretërinë e Bashkuar.

Në një deklaratë, Sekretarja e Teknologjisë Liz Kendall i kërkoi rregullatorit të mos i merrte “muaj të tërë” për të përfunduar hetimin e tij

dhe kërkoi që të përcaktonte një afat kohor “sa më shpejt të jetë e mundur”. Aktualisht është e paligjshme të ndash deepfake-e të të rriturve në Mbretërinë e Bashkuar, por legjislacioni në Aktin e të Dhënave (Përdorimit dhe Qasjes) që do ta bënte vepër penale krijimin ose kërkesën e tyre nuk është zbatuar deri më tani, pavarësisht se u miratua në qershor 2025.

Javën e kaluar, aktivistët akuzuan qeverinë se po zvarrit zbatimin e atij ligji.

Liz Kendall i tha Dhomës së Komunave se vepra penale “do të hyjë në fuqi këtë javë”. Përveç Aktit të të Dhënave, Kendall tha se do ta bënte atë edhe një “vepër penale me përparësi” në Aktin e Sigurisë Online. Kendall tha se fotografitë e gjeneruara nga inteligjenca artificiale të grave dhe fëmijëve në gjendje të zhveshur, të krijuara pa pëlqimin e një personi, nuk ishin “imazhe të padëmshme”, por “armë abuzimi”.

“Përmbajtja që ka qarkulluar në X

është e neveritshme. Nuk është vetëm një fyerje për shoqërinë e mirë, është e paligjshme”, tha ajo.

“Le të jem shumë i qartë – sipas Aktit të Sigurisë Online, ndarja e imazheve intime të njerëzve pa pëlqimin e tyre, ose kërcënimi për t'i ndarë ato, duke përfshirë fotografitë e njerëzve me të brendshme, është një vepër penale për individët dhe për platformat.

“Kjo do të thotë që individët po kryejnë një vepër penale nëse krijojnë ose kërkojnë të krijojnë përmbajtje të tillë, përfshirë edhe në X, dhe kushdo që e bën këtë duhet të presë të përballet me të gjithë ligjin.” ‘Jo për’ kufizimin e lirisë së fjalës

Por sekretari i teknologjisë tha se “përgjegjësitë nuk u takojnë vetëm individëve për sjelljen e tyre” – dhe “platformat që presin materiale të tilla duhet të mbahen përgjegjëse, përfshirë X”.

Ajo tha se qeveria do të mbështetet gjithashtu në masat e përcaktuara në Projektligjin për Krimin dhe Policimin për të kriminalizuar aplika-

cionet nudifikuese.

“Kjo vepër e re penale do ta bëjë të paligjshme për kompanitë furnizimin me mjete të dizajnuara për të krijuar imazhe intime jo konsensuale, duke synuar problemin që në burimin e tij”, tha ajo.

“Përveç të gjitha këtyre veprimeve, ne presim që kompanitë e teknologjisë të prezantojnë hapat e rekomanduar nga udhëzimet e Ofcom se si t'i bëjnë platformat më të sigurta për gratë dhe vajzat pa vonesë.”

“Nëse nuk e bëjnë, jam i gatshëm të shkoj më tej.”

Eksperti ligjor Jamie Hurworth tha se komentet e Kendall ishin “një tregues se sa seriozisht po e merr qeveria tani këtë çështje”.

“Mbetet për t'u parë nëse një forcë policore e mbingarkuar ka burime të mjaftueshme për të hetuar dhe për të sjellë autorët para gjykatave, por është e rëndësishme që çdo hallkë në zinxhir – nga krijuesit individualë të platformat e mediave sociale – të mbahet përgjegjëse për përfshirjen e tyre në këtë lloj sjelljeje.”

BBC ka parë disa shembuj të imazheve të modifikuara dixhitalisht në X, në të cilat gratë zhvisheshin dhe vendoseshin në pozicione seksuale pa pëlqimin e tyre. Një grua tha se janë krijuar më shumë se 100 imazhe të seksualizuara të saj.

Hetimi i Ofcom do të shqyrtojë nëse X nuk ka arritur të heqë përmbajtjen e paligjshme shpejt kur është vënë në dijeni të saj dhe nëse ka ndërmarrë “hapat e duhur” për të parandaluar që

njerëzit në Mbretërinë e Bashkuar ta shohin atë.

Vendimi vjen pas një reagimi global ndaj funksionit të krijimit të imazheve të Grok, me Malajzinë dhe Indonezinë që bllokuan përkohësisht aksesin në këtë mjet gjatë fundjavës.

Një zëdhënës i Ofcom nuk dha një indikacion se sa kohë do të zgjaste hetimi, por tha se do të ishte një “çështje me përparësi më të lartë”.

Në një përgjigje ndaj një postimi të mëparshëm ku vihej në pikëpyetje pse platformat e tjera të inteligjencës artificiale nuk po shqyrtoheshin, Elon Musk tha se qeveria e Mbretërisë së Bashkuar donte “çdo justifikim për censurë”.

Por Kendall e hodhi poshtë këtë.

“Kjo nuk ka të bëjë, siç do të pretendonin disa, me kufizimin e lirisë së fjalës,” tha ajo.

“Bëhet fjalë për trajtimin e dhunës ndaj grave dhe vajzave.”

Sekretarja e teknologjisë në hije, Julia Lopez, e mirëpriti hetimin e Ofcom-it dhe tha se partia e saj mbështeti qeverinë për mjetet e nudifikimit.

Por ajo kritikoi qeverinë për komentet që Kendall bëri javën e kaluar, kur tha se do të mbështeste Ofcom nëse ky i fundit do të bllokonte aksesin e Mbretërisë së Bashkuar në X për shkak të mosrespektimit të ligjeve.

Znj. Lopez tha se pavarësisht se interneti është përdorur nga kriminelët më parë, faqet e internetit nuk janë ndaluar më parë.

“Është një veprim jashtëzakonisht serioz kundër një platforme që mund të përdoret për të mirë, për të zbuluar skandale, për të nxitur revolucion demokratik dhe për të lejuar shkëmbimin e lirë të ideve çdo ditë, përfshirë idetë që nuk na pëlqejnë.”

PETRIT KUÇANA

Më shumë se të trishtueshmë janë lajmet që thuajse nuk kanë fund për shqiptarët e Britanisë që kapen në feramat e kanabisit.

Janë ato foto dritëshuara shprese të këtyre të rinjëve, që u farkëtuan nga shoqëria shqiptare, me ëndrrën mashtruese britanike.

Janë pikërisht këta të rinj memoriali shpirtëror i shkërmoqjes së shoqërisë shqiptare, së paku i dekadës së fundit. Janë pikërisht këta të rinj momenti më sublim i reflektimit të shoqërisë shqiptare, edhe pse duket se është vërtet vonë, tmerrësisht vonë.

Nuk është thjesht ripërtëritja e tyre, pra numri i pandryshuar i të burgosurve shqiptarë në Britani, që nuk zbret nga 1000, por mosndalja e turrit drejt të mallkuarave burgjeve ishullore, drejt ëndrrës britanike me të cilën u mëkuan, herët... shumë herët dhe ja sot pas dekadash, gjenden dritëshuar përpara dënimit.

Janë fotot e pafundme të këtyre të rinjve, që publikohen nga autoritetet britanike, simboli i dështimit të shoqërisë shqiptare, i gjithësecilit prej nesh, secili me peshën e kryqit të vet.

Mozaiku i fotove të këtyre të rinjëve, duhet të kthehet në simbol të mos-harresës, mospërsëritjes dhe së paku ndërgjegjësimit. Ndërgjegjësim për bjerrjen e vlerave, për shkatërrimin thuajse total të gjithçkasë për të cilën lufton gjithkush në botën e civilizuar.

Duhet të jetë mozaiku i këtyre fotove të të rinjve që të na rikujtojë ‘heshtjen tonë si shoqëri’, kur mbi një dekadë më parë pamë sesi filloi eksperimenti i kanabizimit të vendit dhe u hesht.

U hesht deri në dhimbje. E pikërisht në këtë kohë mbase, këta të rinjë, që sot po kalben në burgjet britanike, panë sesi pasuroheshin fët e fët, të gjithë ata ‘të lartit’.

E ç’kuptim kishte shkolla, bankat, çantat, librat, mësuesit, ku gjithcka mund të blihej e të shitej krejtësisht hapur nga policët e deri tek politikanët.

Helmi u ngjiz në gjakun e tyre, pa kuptuar se po fillonte shkatërrimi i rinisë së tyre.

E kushedi sa janë penduar tani, për atë modelin që ju servir, për të cilët ata, pra këta të rinj, kur-rësesi nuk mund të jenë fajtorë, osë të gjithë mund të jenë fajtorë përveç këtyre.

E mbase në këtë kohë gjendet edhe zanafilla e pyetjeve se përse vetëm shqiptarët i janë ‘vërsulur’ kësaj pune. Si është e mundur që nuk ka asnjë shqiptar të Kosovës, të Maqedonisë, Malit të Zi etj... që janë të përfshirë në ëndrrën britanike?

Pse-në mbase e dijme...

MOZAIKU I SHQIPTARËVE TË DËNUAR NË BRITANI SI MOMENT REFLEKTIMI PËR SHOQËRINË SHQIPTARE

E kushedi edhe sa kohë do të vazhdojë kështu...

Por duhet që atë mozaik fotosh të rinjsh shqiptarë që kalben në burgjet britanike, të ngritet si përmendore e së keqes, e turpit.

Duhen riprodhuar me mijëra e mijëra kopje dhe tu dhurohen të gjithëve, papërgjashtim të gjithëve, që nga presidenti i republikës.

Po po edhe ai ta mbajë në zyrë përmendorën e shqiptarëve që kalben në burgjet britanike dhe jo vetëm...

Ta mbajë në zyrë kryeministri që është edhe përgjegjësi i drejtpërdrejtë për kanabizimin e Shqipërisë, e ta shikojë çdo ditë, cdo kohë si rezultat i politikave të tij, e të reflektojë qoftë edhe si njeri, si prind, si familjar e më pas edhe si politikan, si politikan i përgjegjës që pranoi këtë katastrofë si eksperiment në vendin e tij.

Patjetër që historia do të jetë e pamëshirshme...

Këtë mozaik duhet dhuruar çdo deputeti e ish-deputeti, çdo ligjvënës i ish-ligjvënës, gjithkush që është atje lart në majë të politikës që nuk bëri diçka më shumë, për të ndaluar atë zezonë, që u mori jetën shumë e shumë të rinjve e që po vazhdon e vazhdon, si flama e kurrë-mosikur prej trupit të njomë të të rinjve shqiptarë.

Është ajo zezonë që u ngjiz si ëndërr, kur nuk mbeti copë toke e atdheut pa u kanabizuar, sic u vërtetua edhe vetëm pak vite me vonë, ku ministra e drejtorë policie dolën se ishin kapot... ku ministra e deputetë ishin përfshirë në luftën e pandalshme të pasurimit... të pafre të pangopësisë...

Gjithësecili prej tyre duhet ta ketë në tavolinën e punës e sa herë të miratoje ligje, të reflektojë thellë, si njeri e si politikan, e çdo ditë ta shikojë mozaikun si lajtmotiv që nuk duhet heshtur, më sa paku...

Atë mozaik duhet ta ketë në tavolinën e punës çdo ministër. Secili prej tyre të reflektojë tek sodit në tmerrin e syve të shkimur të këtyre të rinjëve që po kalben në burgjet britanike dhe më gjerë.

Atë mozaik duhet ta ketë cdo drejtor drejtorie, e deri tek cdo nënpunës i thjeshtë i shtetit shqiptar që të mendojë e reflektojë se shteti nuk është vendi ku milet çdo ditë, mundësia për të vjedhur, grabitur, përfituar, por për tu shërbyer qoftë edhe të tjerëve që nuk kanë ikur akoma drejt ëndrrës britanike apo amerikano-latine...

Atë mozaik duhet patjetër ta marrë çdo patron-azhist, që të reflektojë si qenie njerëzore, e të pendohet cdo ditë për çdo mëkat që mund të ketë bërë, me verprimin apo mosveprimin e tij, që të kuptojë se ky sekt i turpshëm ka shkatërruar cdo vlerë për të mbajtur në pushtet ata që po i marrin asaj Shqipërie çdo ditë nga pak... që i kanë marrë e po i marrin hisen atyre të rinjve, si dhe gjithkujt që i ra të lindë në atë vend të bekuar.

Po po atë mozaik duhet shumëfishuar dhe duhet shpërndarë gjithandej, deri tek pasanikët e atij vendi, që të reflektojnë në pangopsinë e tyre, për aq sa mund të reflektojnë.

Ai mozaik duhet ta ketë vendin në cdo redaksi lajmesh, televizione apo portale, tek cdo drejtor apo kryeredaktor që ‘ka takat’ të përcaktojë një politikë të ndershme editoriale, që i shërben interesit publik, tek cdo gazetar e reporter që e bën punën e vet me ndershmëri, deri në kushtet e përjashtimit nga puna.
Ai mozaik duhet të jetë motiv për punën e tyre

në shërbim të interesit publik...

Ai mozaik duhet ta ketë vendin në cdo bashki, në çdo njësi bashkiake, tek cdo nënpunës i shtetit shqiptar deri në skajet më të largëta, që të reflektojnë sesi duhet të ndryshojnë cdogjeja, që mozaike të tilla të mos ketë më kurrë.

Ai mozaik duhet ta ketë vendin në cdo shkollë, akoma të pambyllur, në cdo drejtori, tek cdo mësues që dështoi në misionin e tij.

Po e gjithë ajo plejdë mësuesish u gjuhëzuan ashtu ngadalë duke u mësuar me të keqen që e shikonin tek nxënësit e tyre, pa mundur të qëndrojnë fort haptas, si misionarë të edukimit të brezit të ri. Si ata mësues dështuan të gjithë papërgjashtim... gjithësecili nga ne, në cdo fushë të jetës.

Ai mozaik duhet të jetë në çdo klasë që të shikohet cdo ditë nga gjimnazistët që tashmë janë të ushqyer me ‘ëndrrën britanike’ apo amerikano-latine, për të reflektuar sa nuk është vonë, se një ditë nëse vazhdojnë të ushqejnë atë ëndërr do të jenë në atë mozaik.

Ai mozaik duhet ta ketë vendin në cdo klasë që çdo nxënësi të reflektojë cdo ditë sesi nuk duhet bërë, për t’u rikthyer mësimit, se pasurimi i shpejtë është veçse ai mozaik me fytyrat e përhumbura të mijëra e mijëra të rinjve shqiptarë, që kalben nëpër burgjet e botës.

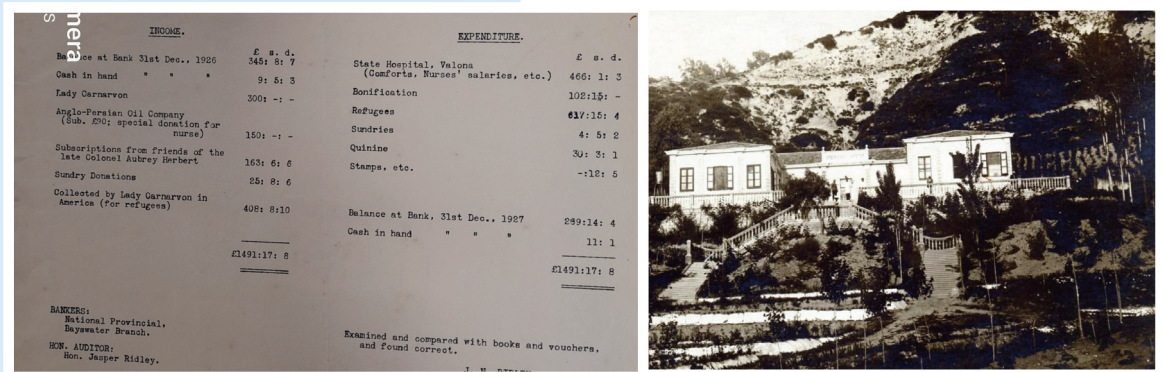
E mbase do të duhet të reflektojmë si shoqëri, sa nuk është tmererësisht vonë, për tu rikthyer tek vlerat evropiane, qofte tek vlerat njerëzore. E mbase kështu do të reflektohet deri në neveritjen e eksperimenteve në trupin e atdheut tonë, deri në neveritjen e modeleve të suksesit, ‘që nuk bëjnë transport nën 100 kile’. Pikërisht ai mozaik i të rinjëve që po kalben në burgjet e botës duhet të shërbejë si moment reflektimi, sa nuk është tmerrësisht vonë.

DAUT DAUTI

Fondacioni Herbert ka bërë punë të madhe bëmirisë në Shqipëri mes dy luftërave botërore. Fondacioni që formuar si amanet i Aubrey Herbertit për familjen e tij që të vazhdonte me përkrahjen e Shqipërisë, i cili vend kishte shumë nevojë për ndihmë. Në këtë program Fondacioni, i udhëhequr nga Mary Herbert (nëna e Aubrey-it), e ndihmoi edhe spitalin neuropsikiatrik në Vlorë duke sjellë mjekë dhe infermiere nga Anglia. Ky spital ekziston ende, por askush nuk është në dijeni të këtij fakti dhe nuk ka asnjë shenjë aty që bënë me dije

për këtë angazhim. Njësoj është me punët tjera që janë kryer në Shqipëri në fusha të ndryshme. Askush nuk e flet asnjë fjalë. Ky turp është vazhdim i traditës së pasluftës i imponuar nga sundimit komunist. Ky sundim brutal e ndaloi të flitet për ndihmat që kishin arritur në Shqipëri, sidomos nga aristokratët anglezë, siç ishte rasti i fondacionit në fjalë.

FONDACIONI HERBERT

Ambasadori britanik në Kosovë, Jonathan Hargreaves, përmes një opedi ka shprehur 10 dëshirat e tij për vitin 2026 për Kosovë.

Një ndër to është zbatimi i marrëveshjeve ekzistuese me Serbinë.

Sipas tij, qeveria e re në Kosovë duhet të ketë guxim dhe mençuri politike për të marrë iniciativë dhe për të punuar për paqe të qëndrueshme me Serbinë.

“Marrje e iniciativës për dialogun. Do të doja shumë të dëgjoja politikanët e Kosovës të premtojnë se do të bëjnë gjithçka që mundën për të zbatuar marrëveshjet ekzistuese me Serbinë. Qeveria e re në Kosovë duhet të ketë guxim dhe mençuri politike për të marrë iniciativën dhe për të punuar nën lehtësimin e BE-së për të sjellë paqe të qëndrueshme me fqinjin e saj.”

Dhjetë dëshirat e mia për vitin 2026

Shkruan: Jonathan Hargreaves

Viti 2025 ishte një vit i humbur për Kosovën. Viti 2026 është një mundësi për t'i siguruar si udhëheqësit politikë ashtu edhe ata të biznesit se ia vlen të investohet në Kosovë si një partnere dinamike në sigurinë dhe prosperitetin e përbashkët evropian

Kur isha shumë i ri, në Britani ekzistonte një traditë e vjetër sipas të cilës kushdo që gjente monedhën “gjashtëpensëshe” të fshehur në pudingun e tyre të Krishtlindjes mund të shprehte një dëshirë dhe ajo do t'i plotësohej. Këtë vit unë festova Krishtlindjen me familjen time këtu në Kosovë, dhe megjithëse nuk gjeta monedhën gjashtëpensëshe, shpreha dhjetë dëshira të rëndësishme për Kosovën për vitin 2026. Këto janë dëshira me rëndësi për Mbretërinë e Bashkuar, si edhe për popullin e Kosovës. Viti 2025 ishte një vit i humbur për Kosovën. Viti 2026 është një mundësi për t'i siguruar si udhëheqësit politikë ashtu edhe ata të biznesit se ia vlen të investohet në Kosovë si një partnere dinamike në sigurinë dhe prosperitetin e përbashkët evropian.

AMBASADORI BRITANIK ZBULON LISTËN E DËSHIRAVE PËR 2026, NJËRA NGA TO “ZBATIMI I MARRËVESHJEVE DHE PAQJA ME SERBINË”

Qeveri vendimtare dhe stabile. Tani që kanë përfunduar zgjedhjet, Kosovës i nevojiten urgjentisht një Kuvend dhe një Qeveri sa më shpejt që të jetë e mundur, si dhe të zgjedhë një president/e pa pasur nevojë edhe për një palë zgjedhje të tjera. Politikanët duhet të kapërcejnë mosbesimet e ndërsjella dhe të përshtatin ambiciet e tyre personale. Buxheti i Kosovës dhe marrëveshjet kyç ndërkombëtare me vlerë qindra miliona euro duhet të miratohen urgjentisht. Një qeveri funksionale, që zbaton në praktikë Kushtetutën gjithëpërfshirëse dhe shumetnike, e cila mbetet baza e mbështetjes ndërkombëtare për shtetin e Kosovës, do t'u dërgonte sinjale të besueshmërisë dhe pjekurisë politike partnerëve dhe investitorëve.

Marrje e iniciativës për dialogun. Do të doja shumë të dëgjoja politikanët e Kosovës të premtojnë se do të bëjnë gjithçka që mundën për të zbatuar marrëveshjet ekzistuese me Serbinë. Qeveria e re në Kosovë duhet të ketë guxim dhe mençuri politike për të marrë iniciativën dhe për të punuar nën lehtësimin e BE-së për të sjellë paqe të qëndrueshme me fqinjin e saj. Ne do vazhdojmë t'i bëjmë thirrje Serbisë që të bëjë të njëjtën gjë. Në vitin 2025, Mbretëria e Bashkuar konfirmoi angazhimin e saj në KFOR për

të paktën deri në dhjetor 2028, duke vazhduar të vërë ushtarët e saj në shërbim të sigurisë së këtij rajoni. Por siguria e vërtetë – ajo lloj sigurie që një ditë do t'ua mundësojë ushtarëve tanë të kthehen në shtëpi – qëndron në një marrëdhënie të normalizuar dhe të qëndrueshme mes Kosovës dhe Serbisë.

Ripërtëritje e respektit për demokracinë. Gjykatat, mediat e larmishme, organet e pavarura si Komisioni i Pavarur i Mediave, të gjitha mund të forcojnë ekonominë e Kosovës, të drejtat themelore të njerëzve dhe rrugën drejt integritimit ndërkombëtar. Dhe ato janë mbrojtja më e mirë kundër atyre që ia duan të keqen. Në mbarë Evropën e vërteta, drejtësia dhe liria për të marrë vendime të informuara janë nën sulm. Ata që janë armiqësorë ndaj Kosovës do të shfrytëzojnë përçarjet e brendshme, gjështrat, sulmet politike dhe përpjekjet për të minuar institucionet e pavarura. Kjo është beteja e sotme.

Anëtarësimi në Këshillin e Evropës. Nëse Qeveria e re e Kosovës ka vullnet, viti 2026 mund të jetë viti kur kjo më në fund do të ndodhë. Mbretëria e Bashkuar dëshiron që Kosova të jetë pjesë e institucioneve të fuqishme që forcojnë rendin juridik të Evropës, në një kohë kur modelet autoritare janë

në rritje. Dhe ne duam të shohim Kosovën të përkushtuar ndaj komizës së saj ligjore dhe marrëveshjeve të arritura në Bruksel dhe Ohër, përfshirë edhe formimin e një asociacioni të komunave me shumicë serbe.

Një shtet, shumë komunitete. Kosova ka nevojë për sovranitet dhe siguri në tërë territorin e saj. Duhet të shohim drejtësi për krimet e kryera në territorin e saj në vitet e fundit, përfshirë sulmet në Banjskë dhe në “Ibër-Lepenc”. Sovraniteti i vërtetë nënkupton pëlqim: ndërtimin e një shteti të cilit duan t'i përkasin të gjitha komunitetet. Kohët e fundit vizitova dy nga kryetarët e rinj të komunave me shumicë serbe në veri të Kosovës, si edhe kryetarin e Komunitetit të Mitrovicës së Jugut. Atyre u bëra thirrje që të punojnë së bashku me Qeverinë e Kosovës për të gjetur zgjidhje praktike në të mirë të të gjithë qytetarëve të tyre. Kjo do të thotë ofrim të shërbimeve në mënyrë transparente, pa diskriminim dhe me respektim të identitetit, projekte që përmirësojnë jetën e përditshme, si dhe siguri që garanton komunitete të sigurta për të gjithë.

Një diskutim i ri për NATO-n. Në vitin 2025 pata nderin të kaloja ca kohë me oficerë të Forcës së Sigurisë së Kosovës, të cilët trajnohen sipas standardeve të NATO-s, shumë prej të cilëve kanë shkëlqyer gjatë shkollimit të tyre në Mbretërinë e Bashkuar. Mbretëria e Bashkuar mbështet ambicien e Kosovës për anëtarësim të ardhshëm në NATO. Siguria e Kosovës është element thelbësor i sigurisë së Evropës. Kjo nuk do të ndodhë brenda natës dhe do të nevojiten vendime të vështira politike – mjaftueshëm të forta për t'ua ndryshuar mendjen atyre që ende nuk e njohin Kosovën.

Menaxhimi i flukseve të njerëzve. Në vitin 2025, gjatë Procesit të Berlinit të kryesuar nga Mbretëria e Bashkuar, Kosova u pajtua të punojë me vendet fqinje të Ballkanit Perëndimor në një Task Forcë të Përbashkët për Migra-

cionin me Mbretërinë e Bashkuar. Bashkëpunimi në fushën e migracionit është pjesë e një partneriteti më të gjerë të sigurisë në Evropë: mbrojtja e rrugëve të ligjshme, ulja e shfrytëzimit të njerëzve dhe luftimi i grupeve të organizuara kriminale që dëmtojnë shoqëritë dhe ekonomitë tona.

Biznesi me Mbretërinë e Bashkuar. Shpresoj që viti 2026 të jetë viti kur tregtia dhe investimet mes Mbretërisë së Bashkuar dhe Kosovës do fillojnë të lulëzojnë. Së bashku mund të bëjmë shumë më tepër, veçanërisht për të shfrytëzuar potencialin e partneritetit mes Kosovës dhe Mbretërisë së Bashkuar në fushën e teknologjisë dhe energjisë së ripërtërishe. Por investitorët tanë kanë nevojë për siguri dhe për një strategji të qartë për rritje dhe reforma. Ata nuk kanë nevojë as për dramë politike, as për ngecje.

Gratë në qendër të gjithçkaje. Asnjë nga këto gjëra nuk mund të arrihet pa përfshirjen aktive të gjysmës së popullsisë së Kosovës. Dua të shoh gratë të kenë mundësi të lënë fëmijët e tyre në çerdhe të shkëlqyeshme dhe të shkojnë në punë, qoftë në biznes ose si kryetare të ardhshme të komunave të tyre. Dua të shoh vajzat e sotme të bëhen udhëheqëset, sipërmarrëset, krijueset dhe profesionistet e së nesërme – nga policia dhe siguria te biznesi dhe financat, në sektorin publik dhe atë privat.

Lavdi në Kupën e Botës për Kosovën! Kam një ëndërr që në një ditë korriku do të shohim Kosovën duke luajtur kundër Anglisë ose Skocisë në Kupën e Botës. Ti mund t'ia dalësh, Kosovë!

Ndërsa ngre gotën me verë të gazuar angleze për Vitin e Ri, dua të uroj që viti 2026 të jetë më i mirë për Kosovën – sepse populli i saj e meriton dhe se kjo është ajo që i duhet edhe Mbretërisë së Bashkuar.

Autori është ambasador i Mbretërisë së Bashkuar në Kosovë.

medipark

DAY HOSPITAL

Klinika jonë ofron shërbime mjekësore të avancuara, me staf profesionist dhe pajisje moderne për kujdes të sigurt dhe të shpejtë.

- Kontrolle të Përgjithshme Shëndetësore
- Kujdes Emergjent dhe Urgjent
- Kardiologji dhe Shëndet Zemre
- Pediatri dhe Mjekësi Familjare
- Ortopedi dhe Fizioterapi
- Imazheri Diagnostike dhe Analiza Laboratorike

**20%
OFF**

**zbritje në çdo
paketë kontrolli
mjekësor.**

📄 Konsulta mjekësore 🧪 Analiza laboratorike 🕒 Kontroll rutinë 🏠 Vizita dhe trajtime të menjëhershme

573–575 Green Lanes, Harringay Ladder, London N8 ORL
0208 341 3185 – 07947 785174

STARMER KUNDËR TRUMP: PËR GROENLANDËN VENDOS DANIMARKA!

ARBEN MANAJ

Ndryshe nga Venezuela, kryeministri britanik është pronucuar qartazi pro Greonlandës këtij territori gjysëm autonom i cili administrohet nga Mbretëri e Danimarkes, vend i Bashkimit Evropain, pas kërcënimeve të presidentit amerikan për marrjen e këtij territori nën kontrollin hipotetik amerikan. Ngulja hap-tazi e flamurit britanik në kampin danez për Greonlandën, ndryshon kur vjen puna tek reagimi britanik për Venezuelën.

Edhe pse një njeri i ligjit I cili flet për respektimin e ligjit ndërkombëtar, dukshëm Starmër po refuzon të shprehet nëse Trampi ka shkelur ligjet ndërkombëtare, duke iu referuar Venezuelës si një “tablo e komplikuar”.

Qartazi Starmër nuk dëshiron ta zgjoj ariun, pasi në optikën e tij nuk është në interesin strategjik të Britanise që të shkaktoj probleme me amerikanët apo të flas hatazi kundër presidentit Tramp, i cili mund ta konsideroj qëndrimin e britanikëve fyes, Starmër ndodhet në një pozite mjaft të vështirë për çështjen e Venezuelës, pasi dalja kundër amerikanëve do rrezikonte së tepërmi paqen në Ukrainë në një javë mjaft kritike për paqen e cila është shumë më prane së kurre.

E nëse Tramp, do vihej në shënjestër, ndoshta Ukraina do e kishte shumë më të vështirë e Rusia shumë më të lehtë vazhdimin e luftes dhe justifikimin e shkeljes së ligjeve ndërkombëtare. Përvec risqeve gjeostragjike, ka edhe konsiderata të brendshme që Britani po i shmanget përplasjes me presidentin e parashikueshëm amerikan I cili po aplikon një doktrinë të qartë

të ndarjes së sferave të influencës përmes forces e cila gjithnjë është e drejtë. Britania ka interesa të mëdha ekonomike në bashkupunimin tregtar me Shtetet e Bashkuara pas marrëveshjes preferenciale pas sagës së tarifave që administrata amerikane aplikojë me shume vënde të fuqishme dhe jo vetëm, vitin e kalaur.

Qofte edhe kjo konsideratë britanike, e justifikon qëndrimin zyrtar britanik, përkundër presioneve politike pa kosto nga qarqe të ndryshme politike në Britani, apo nga majtistët e ekstremit në partinë e tij Laburiste, të njohur për pacifizmin e tyre shpesh utopik. Britania mbetet një urre mjaft e rëndësishme në mos më e rëndësishmja e komunikimit efektiv të Evropës dhe pjesëve të tjera të botes me Shtëpinë e Bardhe të Donald Trump, kurre që nuk guxon dhe ka lluksin ta shëmbi, qoftë për interesat e ngushta britanike ashtu edhe të paqes më gjerë në bote e cila tashmë është e përmbysur kokëposhtë nga administrata amerikane.

STARMER: NUK KEMI QENË TE PERFESHIRE NE OPERACIONET NE VENEZUELE!

Kryeministri britanik Sir Keir Starmer ka deklaruar se Britania e Madhe nuk ka qënë e përfshirë në asnjë mënyrë në operacionet amerikane për bombardimin e kryeqytetit të Venezuelës, Karakas, si dhe kapjen e Presidentit Nikolas Maduro.

Starmer tha se nuk ka biseduar ende me Presidentin Trump për këtë operacion i cili është duke u zhvilluar me shpejtësi këtë të shtunë. Por shtoi se “dua të bisedojë me presidentin amerikan dhe aleatët. I pyetur për atë që deklaroi Trump se Maduro është kapur, madje është paditur në Nju Jork, kryeministri britanik tha se do duhet të mësoj faktet më pare.

Britania për fuqinë e saj inteligjente mëson shumë gjëra zakonisht përpara se ato të ndodhin, dhe ky hezitim britanik për t’u prononcuar, duket disi e habitshme që Shefi i Doëning Street nuk pranon të prononcohet, me shumë gjasa në një përpjekje për të mos acaruar presidentin amerikan në këtë ndërmarrje ushtarake ku Venezuela duket se nuk do jete me sic ka qënë deri përpara kësaj të shtune, nëse i besohet aksiomës se nëse e thyen dicka e bën atë me pas pronë.

Starmer nën presion nga opozita liberaldemokrate, por edhe elemente të ekstremit të majtë brënda partisë së tij laburiste, për të dënuar veprimet ushtarake amerikane, deklaroi se “sic e dini unë besoj në respektimin e ligjeve ndërkombëtare. Mementalisht ndodhen rreth 500 britanik në Venezuela dhe se qeveria po punon me shpejtësi për sigurinë e tyre përmes ambasadës britanike në Karakas.

Lajmi më i fundit është se Forin Ofisi ka këshilluar të gjithë britanikët të mos udhëtojnë drejt Venezuelës pas zhvillimeve të fundit.

Dotech

website

“AKOMA NUK KENI
NJË WEBSITE PËR
BIZNESIN TUAJ?”

Akoma nuk jeni regjistruar në Google?

Adresa e zyrave:

30 Avenons Road London E13 8HT

Tel: 020 7018 7929

Mob: 073 4066 5946

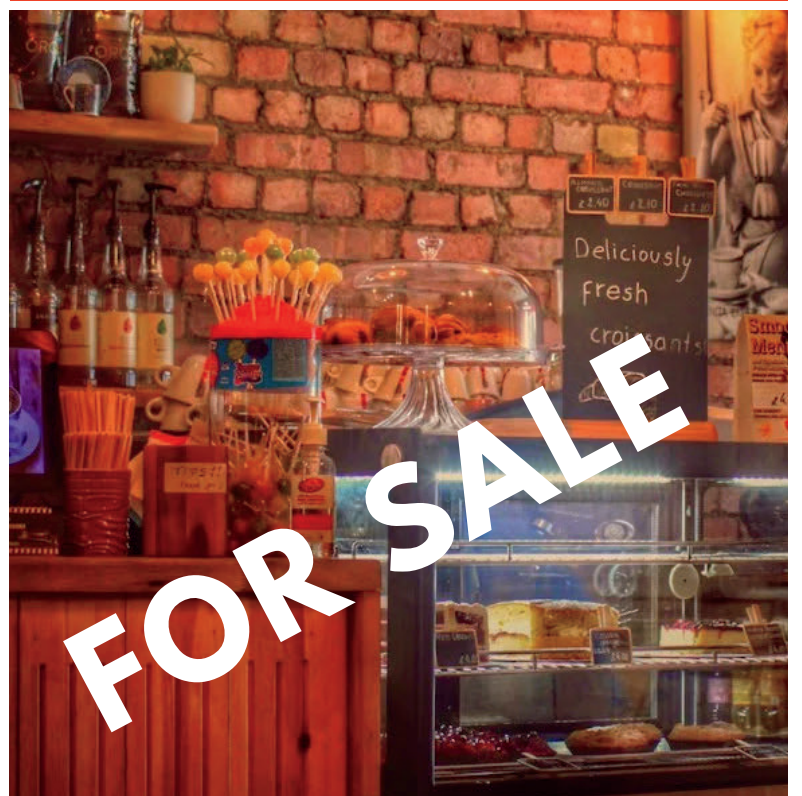
Mob: 078 5997 7545

The Albanian

CAFE BAR PËR SHITJE

- I HAPUR PREJ
VITESH
- ME KLIENTELE TË
GARANTUAR
- NDODHET NË
FINCHLEY CENTRAL
- ÇMIMI SHUMË I
ARSYESHËM
- PËR MË SHUMË
INFO NA
KONTAKTONI
TEL: 07488 436762

ALTIN GJETA

Mbretëresha Elizabetë e II e Mbretërisë së Bashkuar në një fjalim të hapur e përshkroi vitin 1992 si Annus Horribilis (vit i tmerrshëm) si pasojë e krizave që kishin pllakosur familjen mbretërore. Prej atij momenti, ky term ka zënë vend në fjalorin publik si referencë për vite të shënuara nga katastrofa politike apo personale.

Viti 2026 që sapo ka mbërritur duket se i ka përbërësit për t'u kthyer në kohë tronditjesh të mëdha. Rendi ekzistues ndërkombëtar jo vetëm është krisur, por fraktura do të thellohet edhe më tej duke prodhuar pasoja me shtrirje globale.

Sepse krisja ka përshkuar themelin e rendit të pas-luftës; marrëdhëniet mes shteteve sovraane dhe aleancat e vjetra. Koncepti i barazisë mes shteteve dhe mosndërrhyrja në punë e brendshme nuk ka gjetur zbatimin uniform pas sanksionimit si parim themelor në ligjin ndërkombëtar pas përfundimit të luftës së dytë botërore.

E vërteta është se sovraniteti në këtë kuptim klasik ka qenë gjithnjë siç argumenton Stephen Krasner, hipokrizi e organizuar. Pra, me fjalë të tjera, shtetet e fuqishme e kanë interpretuar dhe zbatuar ligjin ndërkombëtar dhe parimin e sovranitetit sipas nevojave dhe interesave të ditës.

Ndërrhyrjet e armatosura në Afganistan, Irak apo njohja e disa shteteve dhe refuzimi për të njohur disa të tjerë nga aktorë të caktuar (rasti i Palestinës, Kosovës apo Qipros

Turke) reflektojnë këtë hipokrizi të organizuar në rendin tashmë në shpërbërje.

Gjithsesi, dominimi i SHBA pas luftës së ftohtë është parë si fuqi me pasoja pozitive për shkak të mishërimit të vlerave demokratike, të pranuar pak a shumë në mënyrë universale.

Kësisoj, tejkalmi në përdorimin e forcës për objektiva benine; ndalimi konflikteve, gjenocidit apo përhapja e demokracisë është pranuar përgjithësisht si mjet që justifikon qëllimin.

Por, me shfaqjen e fuqive të reja rivalë si Kina, Rusia, India apo qendra të tjera pushteti, bota po rikthehet tek great power politics –konkurrenca për ndikim dhe burime natyrore mes fuqive të mëdha.

Kjo do ta përshpejtojë rrënimin e rendit ekzistues ndërkombëtar nëpërmjet konflikteve me pasoja njerëzore dhe ekonomike. Sepse rivaliteti SHBA-Kinë do të ushtrojë tryzni të madhe në pykën e ngulur ndaj Kartës së Kombeve të Bashkuara nga vetë anë-

tarët e përhershëm të Këshillit të Sigurimit.

Agresioni rus në Ukrainë, përforcimi i fuqisë ushtarake nga SHBA dhe zgjerimi i ndikimit të Kinës nuk janë thjesht riinterpretim i ligjit ndërkombëtar, por sipas studiuesit Roland Paris, janë kthim në praktikën ekstraligjore të sovranitetit. Sipas këtij kuptimi, kufizimi i përdorimit të forcës nga më i forti ndaj më të dobët ka marrë fund. Tashmë kemi hyrë në një fazë, ku siç thotë juristi romak Ulpiani, “çfarë i pëlqen Princit, ka fuqinë e ligjit”.

Tronditja e “botës amerikane” ka prodhuar disa botë konkurruese; botën ruse për të cilën flet Vladimir Putin, botën kineze që po shtrin hijen e saj në disa cepa të botës dhe botë amerikane që kërkon të ruajë rolin dominues.

Ndërsa shumë komentatorë flasin për një rend ndërkombëtar të krisur në dysh; nga njëra anë SHBA me bllokun perëndimor dhe nga ana tjetër Kina me shtrirje politike dhe ekonomike në 35% të tregtisë botërore, një tjetër frakturë mund ta komplikojë edhe më shumë lojën. Marrëdhëniet tradicionale transatlantike janë tronditur. SHBA dhe BE thjesht nuk mendojnë më njësoj në shumë tema; nga lufta në Ukrainë, konflikti në Gaza dhe së fundi kundrejt ndërhyrjes amerikane në Venezuelë. Evropa po përpiqet të

ruajë rendin ekzistues të bazuar në rregulla, ndërsa SHBA me aktet në Iran, Venezuelë, qasjen ndaj luftës në Ukrainë dhe aleatëve tradicional evropian po kërkon të ridimensionojë pozicionin e vet në botë.

Pra, çarja është e shumëfishtë. Dhe nëse dikush mendon se rirreshtimi do të ndodhë pa konflikt ka gjasa që nuk ka mësuar gjë nga historia. Shkërmogja e “Pax Romana” u pasua nga luftëra për dominim mes entiteteve të reja që u shfaqën në Evropë.

Njëjtë edhe shembja e rendit të Koncertit Evropian pas luftërave Napoleonike u pasua nga dy konflikte totale botërore.

Historia nuk përsëritet krejt njëllë, por ka treguar gjithnjë sjellje shumë të ngjashme. Rivendosja e balancave nuk ka gjasa të vijë përmes një lufte totale për shkak se bota jeton në realitete krejt të tjera; disa shtete zotërojnë armë të shkatërrimit në masë. Por, përplasja e pllakave tektonike do të shkaktojë tërmete sidomos në periferi.

Prandaj, lindja e rendit të ri do të jetë e vështirë. Ky vit ka gjasa të shfaqë dhimbjet e lindjes së botës së re.

****Autori është doktorant në Universitetin e Birmingham, Mbretëri e Bashkuar, ku studion konfliktet etnike dhe shtetësisë.***

KUPCHAN: TRUMP DO TË PËRPIQET TA FUSË NË LISTËN E ARRITJEVE TË TIJ NORMALIZIMIN E MARRËDHËNIEVE KOSOVË–SERBI

Ish-zyrtari i lartë amerikan, Charles Kupchan, në një lidhje direkte me televizionin Euronews Albania, tha se Kongresi i Shteteve të Bashkuara po përpiqet të rikthejë Ballkanin Perëndimor në fokusin e politikës së jashtme amerikane, në një moment kur rajoni përballlet me mungesë stabiliteti dhe ngërç politik.

Sipas tij, përfshirja e Kosovës dhe Serbisë në dokumentin e Aktit të Autorizimit të Mbrojtjes Kombëtare të Shteteve të Bashkuara synon të ushtrojë presion konstruktiv mbi Prishtinën dhe Beogradin për të ecur përpara në dialog dhe për të kapërcyer bllokimin aktual, duke kërkuar njëkohësisht qeveri të qëndrueshme në të dyja vendet.

Ai nënvizon në Euronews Albania se Kongresi po përpiqet të nxisë presidentin Trump dhe administratën e tij që të angazhohen më aktivisht në rajon, në një kohë kur nevojitet rifokusim serioz i SHBA-së në çështjet e sigurisë në Ballkan.

“Trump do të përpiqet që ta fusë në listën e tij të arritjeve normalizimin e marrëdhënieve Kosovë–Serbi. Pra, kemi rritjen e shqetësimit amerikan

që vjen pas tërheqjes së SHBA-së nga dialogu mes Serbisë dhe Kosovës dhe kemi mungesën e qeverisë së Kosovës për një periudhë të gjatë. Dokumenti e nxit kryeministrin Kurti që, pas fitores së zgjedhjeve, ta for-

mojë sa më shpejt qeverinë. Por ka shqetësime në lidhje me qasjen e zotit Kurti”.

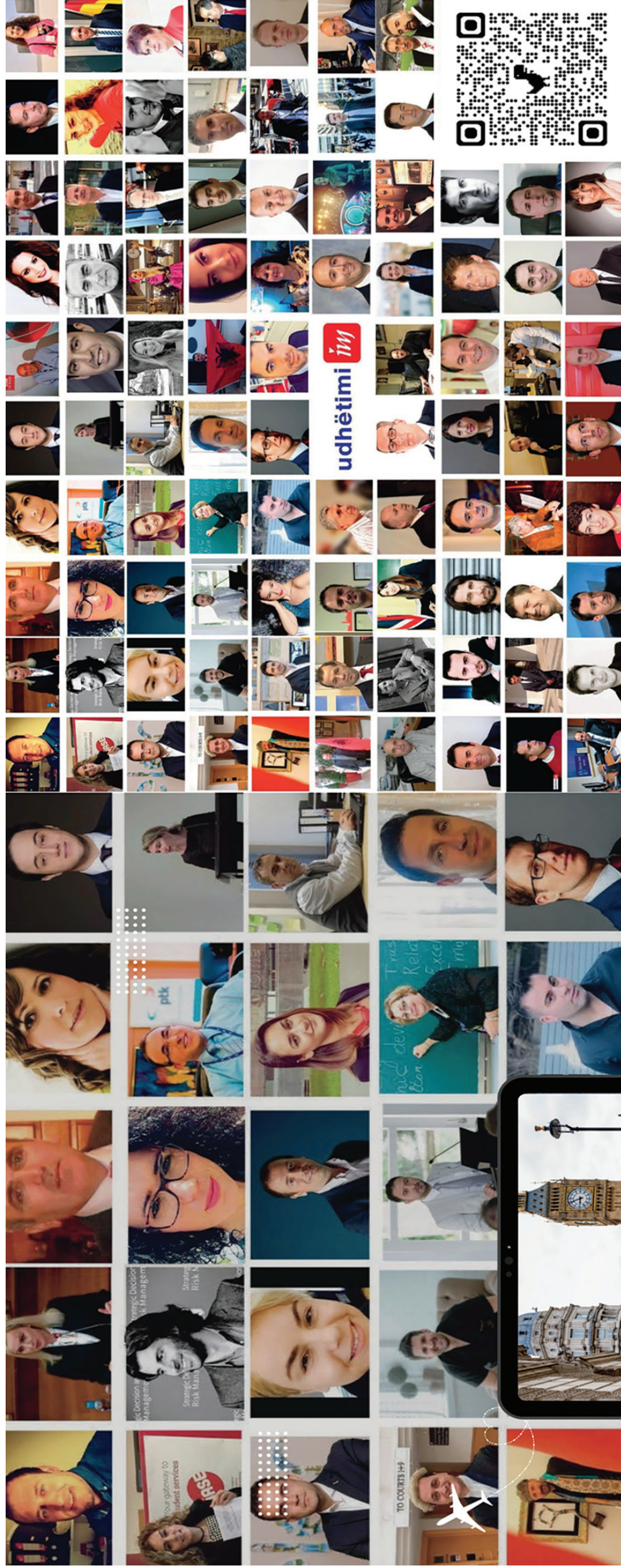
“Prania e Kosovës në këtë dokument synon të nxisë Prishtinën dhe

Beogradin që të ecin përpara në dialogun dypalësh dhe të tejkalojnë ngërçin që i ka kapur. Gjithashtu, dokumenti u kërkon këtyre dy vendeve që të kenë qeveri të qëndrueshme. Në Serbi kemi një situatë

të destabilizuar, në Kosovë kemi muaj të tërë pa qeveri, prandaj është koha që të dy vendet të avancojnë përpara me punën e vështirë që kanë”.

“Në Kongres, në të dyja dhomat, ka shumë zyrtarë që kanë kaluar kohë të konsiderueshme në Ballkan, ndaj kemi një draft që ka ardhur posaçërisht për Ballkanin. Më parë, administrata Trump nuk ishte fokusuar shumë në aspektin e sigurisë së Evropës, sikurse bëri administrata Biden, dhe kjo është një përpjekje e Kongresit për ta nxitur presidentin dhe njerëzit rreth tij, përfshirë sekretarin Rubio, që ta marrin në dorë këtë axhendë”.

“Vetë Trump ka bërë disa deklarata për Kosovën dhe Serbinë, duke marrë meritat se ka parandaluar një luftë mes tyre. Tani Kongresi i kërkon presidentit Trump që të angazhohet në Ballkan, pasi po shohim një tërheqje dhe nevojitet që të rifokusohemi sërish në çështjet e rajonit të Ballkanit”, tha ai.

udhëtimi

Promovimi i shqiptarëve të suksesshëm të Britanisë

Të dashur miq/mikesha

Faleminderit për të gjitha sygjerimet, për historitë e shqiptarëve të suksesshëm të Britanisë.

Ky është dhe do të mbetet, misioni themelor i “The Albanian”

A nuk jeni ju, sipërmarrësist shqiptarë të Britanisë, modeli i ngadhënjimit, i punës dhe sakrificës, duke u shndërruar në ambasadorët më të shkëlqyer të kombit shqiptar, që na bëni krenar çdo ditë?

Ju, që kur filluat sipërmarrjen, mbase nuk kishit veçse një çantë me ëndrra, por që sot shkëlqeni dhe që, krejt natyrshëm, jeni duke shërbyer si modele frymëzimi për brezin e ri në Britani dhe jo vetëm.

Gjithsecili prej jush ka një histori për të rrëfyer.

Ju lutem na kontaktoni si dhe na sygjeroni këdo që ju mendoni se ka histori të jashtëzakonshme, rrëqethëse, por që ka ngadhënjyer.

Ne do t'i kontaktojmë dhe do t'i pasqyrojmë historitë e tyre, qoftë me video apo print dhe online.

Ju faleminderit!

Stafi “The Albanian”

...me historitë

e shqiptarëve të suksesshëm në Britani...

Adresae Zyrave:

30 Avenons Road London E13 8HT

Tel: 02070187929 Mob: 0734066 5946

Mob: 078 5997 7545

The Albanian

udhëtimi

udhëti

LEA YPI

Çdo dhjetor të viteve të fundit, më kujtohet një moment kur Jeremy Corbyn, atëherë lider i opozitës Laburiste në Mbretërinë e Bashkuar, citoi një pjesë nga një fjalim i Vitit të Ri që më dukej tepër i njohur. “Ky vit do të jetë më i vështirë se viti i kaluar,” tha ai. Fjalët e Corbyn më dukeshin të njohura sepse ai po citonte Enver Hoxhën, udhëheqësin famëkeq komunist të vendit tim të lindjes, Shqipërisë, i cili më pas vazhdonte: “Nga ana tjetër, do të jetë më i lehtë se viti i ardhshëm.” Ky koment shkaktoi një stuhi reagimesh: disa e panë atë si një dëshmi se Laburistët ishin shndërruar në një sekt marksist, ndërsa të tjerë denoncuan pandjeshmërinë e tij ndaj traumave të pambyllura të së kaluarës komuniste të Shqipërisë.

Nën “Xhaxhi Enverin”, Shqipëria e pjesës më të madhe të fëmijërisë sime ishte një nga vendet më të izoluar në botë, e shpëputur si nga Lindja “revizioniste”, ashtu edhe nga Perëndimi “imperialist”. Ajo ekzistonte në kapsulën e vet kohore, një realitet i ashpër i formësuar përmes besnikërisë, propagandës,urvejimit dhe shtypjes së disidencës. Perceptimi i saj për të ardhmen ushqej nga mite të së kaluarës për sakrificë heroike dhe vetëmjaftueshmëri, të ngulitura në komplotet e një agresioni të huaj të afërt.

Çdo Vit i Ri sillte paranoja të reja, mungesa të reja, masa të reja disiplinore, thirrje të reja për durim. I vetmi investim i qëndrueshëm që bënte shteti ishin bunkerët. Si mund të krahasohej kjo qoftë edhe së largu me atë që po ndodhte në Perëndim?

E megjithatë, pavarësisht humorit të zi që shqiptarët dhe shumë të tjerë nuk arrinin ta vlerësonin në atë kohë, fjalimi i Corbyn – dhe ai citim – rezultoi, çuditërisht, profetik. Ai përshkruante zymtësinë dhe ankthin me të cilin një pjesë e madhe e së majtës e ka pritur çdo Vit të Ri që prej vitit 2016. Atëherë, Brexit-i dukej si katastrofa përfundimtare. “Rimarrja e kontrollit”, slogani triumfues i daljes së Britanisë nga Bashkimi Evropian, shkaktoi një drithërimë tek elitat kozmopolite në mbarë Perëndimin.

Teksa shumë njerëz nxitonin të grumbullonin mallra në rast të një Brexit-i “pa marrëveshje”, më kujtohet se më pyetën nëse pamja e raftëve gjysmë bosh në supermarketë më kujtonte Shqipërinë e Hoxhës (nuk ma kujtonte). Por me kalimin e kohës – pas zgjedhjes së parë të Donald Trump-it si president i SHBA-së, një pandemie globale, luftërave në Ukrainë dhe Gazë dhe rikthimit të Trump-it në Shtëpinë e Bardhë – edhe kundërshtarët më të flaktë të Brexit-it mund ta pranojnë sot se paniku i tyre ishte disi i tepruar.

Apo ndoshta jo? Vitin e ardhshëm, Brexit-i do të shënojë dhjetëvjetorin e tij – sigurisht një moment simbolik i rëndësishëm në epokën aktuale të

THIRRJA E VON DER LEYEN, PËR TË RIARMATOSUR EVROPËN TË KUJTON FUSHATAT E BUNKERIZIMIT

globalizimit. Referendumi sinjalizoi një rikthim në një botë ku shtetet janë gjithnjë e më të izoluar nga njëri-tjetri, institucionet mbahen peng të vullnetit arbitrar të individëve dhe sundimi i ligjit duket se është në rënje të pakthyeshme.

Viti që vjen nuk ka gjasa të jetë ndryshe. Thirrja e mbështetësve të Brexit-it për të “rimarrë kontrollin” – dikur me të paktën një cipë ndershmërie intelektuale, pasi lidhej me debate legjitime mbi sovranitetin – ka degraduar në një narrativë të plotë konspirative. Kontrolli, na thuhet tani, është i pamundur, për shkak të kërcënimit të përhershëm që paraqesin të huajt dhe ata që konsiderohen të paafët për t’u “integruar”.

E ardhmja duket se ofron vetëm një përzierje frike dhe paranoje. Çfarë tjetër mund të pritët në një botë ku tregjet e vetme që zgjerohen me siguri i përkasin sektorit ushtarak dhe ku inovacioni teknologjik duket gjithnjë e më shumë i përkushtuar në përsosjen e artit të shkatërrimit të ndërsjellë? Në gjithë këtë panoramë, ku mund të gjesh ende shpresë?

Një rrugë tjetër

Në esenë e tij të vitit 1784, “Idea for a Universal History With a Cosmopolitan Purpose”, (Ideja për një histori universale me qëllim kozmopolit), filozofi gjerman Immanuel Kant u përpoq të gjente një këndvështrim nga i cili historia mund të interpretohet si diçka më shumë sesa një spektakël i mjerueshëm dhune, padrejtësie dhe irracionaliteti, dhe të zbulohej një model që i shërbente zhvillimit të prirjeve morale. Kjo ishte e vështirë, mendonte Kant, sepse qeniet njerëzore nuk ndjekin gjith-

monë atë që është në interesin e tyre racional. Ato kanë vullnet të lirë, i cili u mundëson të dallojnë atë që është e drejtë, por njëkohësisht i lë të ekspozuar ndaj gabimit.

Paradoksalisht, Kant-i e identifikoi te lufta – më saktë, tek irracionaliteti i luftës – një rrugë kyçe drejt shpresës. Ai besonte se do të vinte një kohë kur lufta do të bëhej jo vetëm plotësisht shkatërrimtare dhe e pasigurt, por edhe ekonomikisht e paqëndrueshme – një burim borxhi dhe rrënimi të pafund. Sipas tij, përshkallëzimi i konfliktit midis interesave të shteteve dhe zgjerimit të tregtisë globale do të bënin që “ndikimi i çdo tronditjeje në një shtet të reflektohej në të gjithë të tjerët”, saqë do të duhej të shfaqej një konfigurim i ri politik. Ai parashikonte një federatë kozmopolite në të ardhmen që “nuk ka shembull në botën e shkuar”.

Përfundimisht, bota prodhoi një shembull të tillë, megjithëse të papërsosur. Kant kishte parashikuar se “pas shumë shkatërrimeve, përmbysjeve dhe madje edhe shterimit të plotë të fuqive të tyre”, natyra do t’i “shtynte njerëzit drejt asaj që arsyjeja mund t’ua kishte treguar edhe pa kaq shumë përvojë të hidhur”. Profecia e tij dukej se u përmbush kur, në kushtet e makthshme të kampit të internimit në Ventotene, ku Musolini kishte internuar rivalët e tij demokratë, Altiero Spinelli dhe Ernesto Rossi shkruan një manifest që propozonte një Evropë federale, në të cilën shtetet do të lidheshin jo nga pushtimi, por nga bashkëpunimi.

Manifesti i Ventotenes u bë më pas frymëzim për Komunitetin Evropian të Qymyrit dhe Çelikut dhe, përfundimisht, për Bashkimin Evropian

një përpjekje historikisht e paprecedentë për t’i shndërruar interesat e përbashkëta ekonomike në një projekt moral dhe politik. Në mesin e viteve 2000, ky projekt ishte ende shumë i gjallë. Ne auditorët universitare flitej me shumë entuziazëm mbi të ardhmen e Evropës si një institucion mbikombëtar, të ndarë në debatin se si të kthehej integrimi funksional në një trupë politike që ngrihet mbi “të drejtën”, jo mbi “forcën”. Ishte një kohë kur evropianët ende mund të imagjinonin një konventë kushtetuese për “Ne, popujt e Evropës”. Ishte një moment shprese.

Më jep strehë

Paradoksalisht, i vetmi vend ku sot ajo ëndërr duke se është ende gjallë është Shqipëria, e cila duket se ka hyrë sërish në një tjetër kapsulë kohore, një realitet alternativ që më kujton romanin Time Shelter të shkrimtarit bullgar Georgi Gospodinov, ku njerëzit mund të zgjedhin epokën historike në të cilën dëshirojnë të jetojnë. Për shqiptarët, epoka ideale është BE-ja e mesit dhe fundit të viteve 1990, për afërsisht nga nënshkrimi i Traktatit të Mastrihtit deri te projekti kushtetues. Zgjedhjet në Shqipëri zhvillohen dhe fitohen me premtimin e anëtarësimit në BE; ligje miratohen brenda natës për t’u përafëruar me *acquis communautaire*.

Por ka një çmim. Në bregdetin shqiptar, në qytetet e Shëngjinit dhe Gjadrit, qendrat e emigrantëve të ndërtuara nga Italia për të strehuar azilkërkues të deportuar janë një kujtesë e rendit kohor në të cilin jeton sot pjesa tjetër e Evropës, dhe një pjesë e madhe e botës. Aty gjejmë një hapësirë kufitare midis idealit kozmopolit dhe një distopie të së ardhmes.

Në një fjalim të mbajtur në parlamentin italian në mars 2025, kryeministrja Giorgia Meloni e artikuloi këtë rend të ri më qartë se kushdo tjetër. Jo çuditërisht, ajo sulmoi edhe Manifestin e Ventotenes, autorët e të cilit shkruanin: “Problemi i parë që duhet zgjidhur, pa të cilin çdo përparim tjetër do të jetë vetëm sipërfaqësor, është eliminimi përfundimtar i ndarjes së Evropës në shtete sovranë kombëtare.”

Për këtë qëllim, Spinelli dhe Rossi mbështesnin (mes shumë dispozitave të arsyeshme) ndarjen e pushteteve, rëndësinë e demokratizimit të

ekonomisë, rolin e përfshirjes kulturore dhe domosdoshmërinë politike të mobilizimit të një koalicioni të gjerë partish progresiste. Kësaj, Meloni iu kundërpërgjigj: “Nuk e di nëse kjo është Evropa juaj, por sigurisht që nuk është e imja,” duke shtuar se shpresonte që ata që po e mbronin dokumentin të mos e kishin lexuar atë.

E megjithatë, pothuajse askush jashtë Italisë nuk e vuri re këtë. Ndoshta sepse Evropa e sotme i ngjan shumë më tepër vizionit të partisë së Melonit, Vëllezërit e Italisë, sesa atij të federalistëve të hershëm evropianë. Kontributi i elitës evropiane në imagjinimin e së ardhmes tani konsiston kryesisht në duartrokitjen e modelit të Melon-it për “menaxhimin e emigracionit”, ose në lajkatime të bujshme ndaj Trump-it, me shpresën për të siguruar lëshime tregtare modeste. Sa për thirrjen më të fundit të presidentes së Komisionit Evropian, Ursula von der Leyen, për të “riarmatosur Evropën”, kjo, e pranoj, më kujton fushatat e ndërtimit të bunkerëve në Shqipëri.

Teksa mendoj për vitin që vjen, e gjej veten duke u rikthyer edhe njëherë te Kanti dhe kujtesës së tij se, në çështjet njerëzore, askush nuk mund ta parashikojë me siguri të ardhmen. Një “histori hamendësuese”, shkruante ai, ndryshon nga historia natyrore sepse rrjedha e ngjarjeve njerëzore varet nga liria, jo nga domosdoshmëria. E vetmja profeci që mund të bëhet realitet është ajo që profeti ndihmon ta sjellë në jetë.

Prandaj, në vend që të spekuloj për atë që ka gjasa të ndodhë, do të parapëlqej të flisja për shpresën – atë lloj shprese që Václav Havel e përshkroi si shpresë pa optimizëm: një detyrë morale që mbahet gjallë edhe kur perspektivat duken të zymta. Është shpresa për të parë sërish idetë që dikur i dhanë jetë institucioneve evropiane të rikthehen në rrugë, në mbrojtje të të drejtave të emigrantëve dhe kundër makinerisë së luftës. Përparimi nuk është kurrë i garantuar, por është gjithmonë i mundur, me kusht që të veprojmë sikur të ishte. Duke menduar me këtë logjikë të historisë hamendësuese, nuk do të bënim keq të ringjallnim frymën e rezistencës që na dha socializmin kozmopolit të Manifestit të Ventotenes.

*Artikulli i shkrimtares dhe filozofes Lea Ypi është shkruar për Project Syndicate me titull origjinal “2026, shpresë pa optimizëm

SI U UL NJË E PANDEHUR NË KRAH TË AMBASADORES SË SHBA

ARMAND SHKULLAKU

Belinda Balluku ka lënë të kuptohet sot, se përveç mbështetjes pa kushte të kryeministrit Rama, ajo gëzon në mënyrë të tërthortë edhe një përkrahje nga Shtetet e Bashkuara të Amerikës. Shfaqja publike live në krah të përfaqësues së SHBA dhe fjalimi me rastin e pajisjes me certifikatë për prodhimin e energjisë eoliane të një kompanie amerikane, mund të jenë parë nga shumë njerëz si një lloj rikuperimi i pozitave të lënduara rëndë të numrit dy të qeverisë.

Imazhet e Ballukut dhe Nancy Von-Horn, të ulura pranë njëra-tjetres, bënë xhiron e mediave herë duke u komentuar si një lloj "pajtimi" i amerikanëve me zv/kryeministren dhe herë si një kurth i Ramës për ta vënë kryediplomatën përballë faktit të kryer. Një ngjarje e ngjashme pati ndodhur rreth 5 vjet më parë, kur ambasadorja e atëhershme Yuri Kim, braktisi një takim para kamerave sapo mori fjalën Ilir Beqaj. Mesazhi atëherë ishte i qartë, ndërsa ai sot lë vend për shumë

interpretime, për më tepër që personi në krah të VonHorn ka statusin e të pandehurit nga prokuroria speciale. Pavarësisht interpretimeve të këtij episodi, i pari që nga vënia nën hetim e Belinda Ballukut, ai shërben si metaforë për të kuptuar më thellë rezistencën që kryeministri Rama po i bën këtë herë organeve të drejtësisë. Në thelb, ai po kërkon kohë për të menaxhuar të parën goditje balllore ndaj qeverisë dhe atij vetë si kryeministër. Dhe pse jo, të tentojë ta ekuilibrojë dhe mundësisht ta shmangë shënjestrën e saj. E gjitha kjo lidhet me një ndryshim të diskutuar të kursit të administratës së re amerikane (mbështetëse kryesore e SPAK), që e ka bërë Ramën të humbë kontrollin mbi prokurorinë e posaçme.

Marrja e pandehur e numrit dy të qeverisë ndërsa është në detyrë, hetimi për funksionin zyrtar dhe jo për pasurinë personale e, mbi të gjitha, këmbëngulja për të ndaluar zv/kryeministren të shkelë në zyrë, përbëjnë ndryshimin

cilësor në investigimin që SPAK ka bërë ndonjëherë mbi aferat dhe skandalet e pushtetit. Ky ndryshim, i kombinuar me një lloj distance të administratës aktuale amerikane në krahasim me atë të mëparshme, si dhe me mesazhet antologjike të presidentit Trump dhe sekretarit Rubio, që ditën e pavarësisë së Shqipërisë i bashkangjiten urimit luftën kundër kimit të organizuar dhe mbështetjen për SPAK, pasigurinë e Edi Ramës mund ta ketë shndërruar në paranojë. Rama nuk e lëshoi Ballukun jo për shkak të dhembshurisë apo vlerësimit për të.

Ai e përdori zëvendësen e tij për të fituar kohë, në rast të një negocimi të mundshëm me ata që mund ta kishin vënë në rreth dhe njëkohësisht për të treguar se ai nuk është nga ata që dorëzohen lehtë dhe presin me duart lidhur kur t'iu vi radha. Kryeministri veprimi krejt ndryshe nga herët e tjera, kur goditjet e SPAK nuk shkaktonin valë rrotull tij. Ai e mbajti në detyrë superministren, nisi një kryqëzatë ndaj

drejtësisë së re (deri dje medalja e artë e mazhorancës së tij) duke alarmuar për grusht shteti e republikë prokurorësh, madje inskenoi gati përplasje me armë mes agjentëve të BKH dhe Gardës. Për të shënuar kulmin kur me Gjykatë Kushtetuese e ktheu Ballukun në zyrë dhe tani, me dhunën e shumicës, ka bllokuar shqyrtimin e imunitetit të saj.

Cilido që ka menduar se pas marrjes së pandehur nga SPAK, mbajtja e Ballukut në detyrë do të ishte çështje ditësh, ka dalë i gabuar. Sepse këtë herë Edi Rama po lufton për fatin e tij dhe jo atë të vartësve që i ka bërë kurban ndër vite. Ai po reziston edhe ndaj drejtësisë, me shpresën se ka fuqinë e mjaftueshme dhe pozitën e duhur për ta kaluar edhe këtë situatë. Herë nga roli i njeriut të gjithpushtetshëm, herë si skuth ala McGonigal, duke përdorur pushtet dhe lobim, Rama do të tentojë gjithçka për të gjetur çelsin e duhur të detyrë të reja në Uashington. Belinda është diga për të ndaluar kohën derisa

kryeministri të provojë t'ia dalë. Prandaj shfaqja e zv/kryeministres së pandehur në krah të ambasadores së SHBA, dukej si metafora e aventurës së fundit të Edi Ramës për të rikthyer kohët e arta. Për ta zhvendosur Belën nga banka e të akuzuarve, tek karrikja ngjitur me përfaqësuesit amerikanë. Dhe për të parë pësëri këta të fundit të duartrokasit ndërsa ai flet me pathos për luftën kundër korrupsionit dhe trafikut të drogës.

Ai e ka nisur këtë rrugë dhe, sado e pamundur të duket, do t'i shkojë deri në fund. Edi Rama, që njihet si politikani që ka ditur gjithnjë të tërhiqet përballë një fuqie më të madhe se e veta, këtë herë nuk ka ndërmend të hapë rrugë. Sulmi ndaj drejtësisë, përdorimi i Gjykatës Kushtetuese dhe bllokimi i imunitetit, dëshmojnë se me pushtetin që ka, ai nuk do të tërhiqet. Vendosija e një të pandehure në krah të ambasadores së SHBA, është vetëm një episod në një serial që Rama do ta luajë me çdo çmim, deri në fund.

AKOMA NUK KENI BUSINESS CARDS?

NA KONTAKTONI:

020 7018 7929

073 4066 5946

078 5997 7545

PËR ÇDO KONSULTIM MUND TE VINI NË ÇDO KOHË NË ZYRAT TONA
ADRESA E ZYRAVE: 30 AVENONS ROAD, LONDON, E13 8HT

BUSINESS CARDS ME QR CODE

ZGJIDHNI PROFESIONISTËT PËR SUKSESIN E KOMPANISË TUAJ

Inspiring hope & change

VOLUNTEERS NEEDED!

WE NEED YOUR HELP!

Are you passionate about making a difference in people's lives? Do you want to help individuals facing challenges such as housing issues, welfare benefits, debt, immigration, and more?

We are looking for dedicated volunteers to join our Advice & Advocacy Team. This is a fantastic opportunity to gain hands-on experience, receive specialist training, and help increase our capacity to support vulnerable clients.

Contact us!

020 7511 1586
SHPRESAPROGRAMME@YAHOO.CO.UK
SHPRESAPROGRAMME.ORG

ANDI BUSHATI

TABUJA QË THEU ALBIN KURTI

Jehona e fitores shkatërruese që korri Vetëvendosja këtë 28 dhjetor, duke përsëritur rezultatit plebishitar të Shën Valentinit 2021, e kapërcen thjeshtë territorin e Kosovës. Duke u ngritur në mbi 50% dhe duke siguruar qeverisjen e vetme, pa koalicion, ajo po thyen një traditë ballkanike të vijueshmërisë së sukseseve elektorale. Prandaj kjo që ka ndodhur këtë të dielë ka fuqinë e një modeli të ri, të pa eksperimentuar më parë.

Le të shpjegohemi. Që kur kjo pjesë e gadishullit tonë la pas krahëve epokën komuniste, ne kemi njohur fitore të njëpasnjëshme të partive tradicionale. Milo Gjukanoviçi dhe socialistët e tij e udhëhoqën Malin e Zi për tre dekada, ku heroi i pavarisë së vendit shërbeu herë si kryeministër e herë si president. Një tjetër fqinj i yni, Maqedonia, u drejtua për 10 vite nga Nikolla Gruevski, i cili fitoi katër palë zgjedhje, ndonëse VMRO DPMNE, nuk e gëzoi dot mandatin e katërt, si pasojë e një ndërhyrje të fuqishme të vendeve perendimore.

Të kthehemi tani te ata që janë ende në fron. Aleksandar Vuçiçi si shef i partisë Progresiste Serbe u kurorëzua kryeministër në 2012. Ai u bë president i Serbisë në 2017, duke ruajtur kontrollin mbi partinë dhe qeverinë dhe fitoi më pas një mandat të dytë, që e shpie atë në vitin e 15 në krye të vendit.

Po ashtu edhe Edi Rama, ka regjistruar në 2025, kulmin e pushtetit të vet, me 83 deputetë, pasi kishte udhëhequr për 12 vjet, pa ndërprerjeje.

Pra në kuptimin numerik Albin Kurti dhe Vetëvendosja janë ende shumë pas. Por rekordi i tyre, modeli i ri, thyerja e tabusë që përbën fitorja e këtij

28 dhjetori, nuk qëndron tek kohëzgjatja, por tek forma me të cilën arrihet ajo.

Edhe në Mal të Zi (1991=2020) edhe në Maqedoni (2006=2014) edhe në Serbi e Shqipëri, sukseset elektorale dhe qeverisja e pandërprerë kanë pasur të gjitha një emërues të përbashkët. Tendencën për të zhbërë sistemin demokratik duke rrëshkitur drejt autokracisë. Edhe Gjukanoviçi edhe Gruevski edhe Rama e Vuçiçi krijuan një pushtet personal, u mbështetën tek oligarkët të cilët i pasuruan pamasë; prodhuan një mjedis të favorshëm mediatik rreth tyre, kryesisht duke blerë e në rastin më fatkeq duke dhunuar media; nënshtruan përdhunshëm sistemin e drejtësisë, duke e përdorur atë në dëm të kundërshtarëve apo etnive të tjera, atje ku ekzistonin. Ngjashmëria e

regjimeve të tyre ishte asfiksioni i sa më shumë lirive dhe pushteteve duke e ruajtur vetëm iluzionin e garave zgjedhore, të cilat, dalë ngadalë, sa më shumë kohë kalonte, aq më tepër shndërroheshin në farsa.

Aq i zakonshëm u bë ky model sa shumëkush, e këtu se përjashtoj as veten, filloi të besonte se për të ndenjur gjatë në pushtet, në këtë pjesë të botës, ishte e detyrueshme ti bije në qafë demokracisë.

Llogaria bëhej e thjeshtë. Në vendet tona të dala nga errësira të gjata, njerëzit ishin të etur dhe të padurueshëm. Të parashutuar papritur në një botë kapitaliste, ata donin sukses, mirqenie dhe përmirësim të atypëratyshëm të jetës. Shpejtësia e rezultateve të një qeverie, sado mirë

të punonte ajo, nuk mund të ishte sinkron me shpejtësinë e imagjinatës dhe pritshmërive të votuesve të saj. Prandaj një qeversje edhe po të që, qoftë normale, apo qoftë e mirë, do prodhonte ndëshkim dhe do largoje me votë.

Si kundërpërgjigje ndaj këtij paradoksi, mendje perverse, të yshura për pushtet të pa matë, eksperimentuan një rrugë tjetër. Nëse njerëzit nuk i kënaq dot, atëherë ata duhen manipuluar, nëse ke frikë se zgjedhësit të ndëshkojnë, arëhere liria e tyre duhet kufizuar, nëse i trembesh reagimit të shoqërisë, atëherë ai duhet asfiksuar, përmes nënshtrimit të të gjitha pushteteve të tjera. Kjo që rruga që ka siguruar përgjatë këtyre tre dekadave jetëgjatësinë në pushtet të autokratëve të Podgoricës, Shkupit, Beogradit apo Tiranës.

Aq të spikatur u bënë këta shembuj sa, tepër lehtë, ato mund të përbënin një manual përdorimi për çdokënd që synonte moslëshimin e fronit në Ballkanin Perendimor. Këtë model e përforconte edhe më shumë mungesa e një shembulli të kundërt. Ajo përforconte idenë se triumfi politik, përpara se të kishte si kusht mirëqeverisjen, ishte i varur nga prishja e rregullave të lojës dhe minimi i demokracisë.

Në këtë vigjilje të ndërrimit të viteve ky version unik i historisë ka rënë. Albin Kurti dhe Vetëvendosja vërtetuan me forcën e shembullit, se është e mundur të fitohet një mandat i tretë, madje plebishitar, edhe pa bashkëpunuar me oligarkinë financiare edhe pa blerë televizionet e mëdha, edhe pa kapur drejtësi dhe pa nënshtruar shoqërinë civile dhe sindikatat. Mjafton të mos punosh për një pakicë, mjafton të mos besosh te manipulimi por te puna, mjafton të mos shndërrohesh në lake të ndërkombëtarëve, që të shantazhojnë me dosje korruptive dhe mund ti përballosh lehtësisht akuzat e opozitave, kritikave dhe mediave, dyshimet e prokurorëve.

Kjo fitore e thellë e Kurtit dhe VV-së është thyerja e një tabuje. Ajo përbën rastin e parë që na dëshmon se edhe në vende si tonat, jetëgjatësia në pushtet nuk kalon vetëm përmes shkallimit të demokracisë. Pikërisht për këtë rezultat i këtyre zgjedhjeve nuk është i veçantë vetëm për votuesit që e prodhuan atë. Ai ka një rezonancë përtej Kosovës, pasi ofron shembullin e një rruge të pa shkelur për të gjithë rajonin.

NA GJENI
NA FACEBOOK
KERKO
THE ALBANIAN
MBI 1 000 000 NDJEKES

Dotech

websites

UPGRADE YOUR WEBSITE

I jepni biznesit tuaj një faqe moderne, të shpejtë dhe të lehtë për t'u përdorur, e cila i shndërron vizitorët në klientë. Ne e ridizenjojmë, optimizojmë dhe përmirësojmë faqen tuaj për të rritur performancën, dukshmërinë dhe ndikimin.

Our Services

- ✓ Custom web design
- ✓ E-commerce setup
- ✓ Mobile optimization
- ✓ Website maintenance
- ✓ SEO structure

Build a website that works beautifully fast and converts visitors into customers.

NA KONTAKTONI

Adresa e zyrave:

30 Avenons Road London E13 8HT

020 7018 7929

073 4066 5946

078 5997 7545

VINCENT W.J. VAN
GERVEN OEI

Në shtator 2025, gjatë prezantimit të qeverisë së tij të katërt radhazi, Kryeministri Edi Rama arriti të kapë për një çast vëmendjen e ciklit mediatik ndërkombëtar duke shpallur diçka që u paraqit si risi: një chatbot i sofistikuar me emrin “Diella”, i emëruar zyrtarisht Ministre Shteti për Inteligjencën Artificiale dhe i promovuar si “ministria e parë e AI në botë”. Sipas Ramës, Diella do të garantonte që Shqipëria të bëhej “një vend ku tenderat publikë janë 100% pa korrupsion”. Siç duket, ajo mund të ketë arritur vërtet diçka të tillë.

Diella funksionon si pjesë e platformës qeveritare të shërbimeve digjitale e-Albania, e administruar nga Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), të cilën ish-zëvendëskryeministri Arben Ahmetaj e ka quajtur “kopshti privat i Ramës”. AKSHI, që varet drejtpërdrejt nga Kryeministria, ka qenë thelbësore për ndikimin që qeveria ushtron mbi peizazhin (social) mediatik shqiptar, për shembull përmes ndalimit të aksesit në platformën sociale TikTok gjatë ciklit të kaluar zgjedhor dhe përmes ndihmës në implementimin e fshehtë të programeve izraelite të spiunazhit.

Përmes AKSHI-t, Rama është në gjendje të menaxhojë drejtpërdrejt aksesin në internet dhe përmbajtjen digjitale brenda Shqipërisë, me shumë pak mbikëqyrje publike.

Megjithatë, javët e fundit nuk kemi dëgjuar shumë nga Diella dhe strategjitë e saj novatore për parandalimin e korrupsionit përmes inteligjencës artificiale, sepse më 16 dhjetor 2025, drejtoresha e AKSHI-t, Mirlinda Karçanaj, u arrestua nga Byroja Kombëtare e Hetimit (BKH). Ajo u mor e pandehur së bashku me disa zyrtarë dhe biznesmenë të tjerë, nën akuzë për korrupsion, pastrim parash, rrëmbim dhe pjesëmarrje në organizatë kriminale, ndër krime të tjera. Që prej asaj kohe, ajo është vendosur në arrest shtëpie.

Karçanaj është një bashkëpunëtorë afatgjatë e Ramës, e cila shfaqet për herë të parë në skenë si drejtoreshë e IT-së në Bashkinë e Tiranës në periudhën 2007–2011, kur Rama ishte kryetar bashkie. Pas fitores elektorale të Ramës në vitin 2013, ajo e ndoqi atë në nivel kombëtar dhe në tetor të po atij viti u emërua drejtoreshë e AKSHI-t. Në vitin 2017, AKSHI u vendos nën kontrollin e drejtpërdrejtë të Kryeministrit, ndërsa buxheti i saj u rrit në

mënyrë marramendëse.

Dosja e Prokurorisë së Posaçme kundër Korrupsionit dhe Krimin të Organizuar (SPAK), e cila çoi në fund të vitit të kaluar në marrjen të pandehur të Mirlinda Karçanajt dhe bashkëpunëtorëve të saj, i ka rrënjët në një sërë raportesh policore dhe hetimesh në dukje të palidhura mes tyre, që datojnë që nga viti 2023: zbulimi i një grupi të krimin të organizuar të përfshirë në kontrabandë dhe trafik mallrash; një çështje trafiku droge e ardhur nga Italia; rrëmbimi i një shtetasi shqiptar; si dhe raste korrupsioni dhe pastrimi parash të lidhura me procedurat e tenderimit në AKSHI.

Me kalimin e kohës, lidhjet mes këtyre çështjeve të ndryshme u bënë gjithnjë e më të qarta dhe ato u bashkuan në një hetim të vetëm, të gjerë dhe kompleks, nga i cili çështja aktuale përbën vetëm komponentin e parë.

Sipas SPAK-ut, Karçanaj dhe bashkëpunëtorët e saj:

organizuan dhe zbatuan një skemë për paracaktimin e fituesve të procedurave të prokurimit publik nën autoritetin e AKSHI-t, me qëllim përfitimin e paligjshëm nga fondet publike që rridhnin nga pagesat e lidhura me këto kontrata publike.

Kjo skemë përfshinte përcaktimin e paligjshëm të kriterëve të konkurimit në procedurat e prokurimit, të imponuara me synimin për të përjashtuar operatorët të caktuar ekonomikë nga gara, si edhe paracaktimin e fituesit, duke gjetur arsye të ndryshme për të skualifikuar ofertuesit e tjerë.

Deri në këtë pikë, kjo skemë është mjaft e ngjashme me atë të zbatuar nga zëvendëskryeministria Belinda Balluku dhe bashkëpunëtorët e saj në Ministrinë e Energjisë dhe Infrastrukturës. Dallimi, megjithatë, qëndron në faktin se në këtë rast SPAK ka arritur të dokumentojë edhe dhunën, e cila rezultoi thelbësore për funksionimin praktik të një skeme të tillë.

Sipas dosjes së SPAK-ut, ndaj oper-

atorëve ekonomikë të skualifikuar, të cilët ushtronin të drejtat e tyre duke paraqitur ankesa pranë Autoritetit Kontraktor dhe Komisionit të Prokurimit Publik, është përdorur dhunë dhe heqje e paligjshme e lirisë, me qëllim detyrimin e tyre për të tërhequr ankesat, si edhe për t’u tërhequr nga çdo procedurë tenderimi ku kishin marrë pjesë, në mënyrë që të sigurohej vijimësia e kësaj skeme.

Në fakt, dosja përmban një dëshmi të detajuar të viktimës, një biznesmen i fushës së IT-së, i cili kishte depozituar ankesa në disa procedura prokurimi dhe që, si pasojë, u rrëmbye një ditë nga një person i veshur me uniformë të BKH-së. Biznesmeni u prangos, iu mbulua koka dhe u dërgua me forcë në një fshat pranë Elbasanit, ku rrëmbyesit i morën telefonin celular dhe i kërkuan të bashkëpunonte, përndryshe do të qëllohej me armë.

Ende i paqartë për arsyet e rrëmbimit, biznesmeni pyeti se për çfarë konkretisht duhej të bashkëpunonte. Atëherë atij iu tregua një listë me shtatë tendera të AKSHI-t. “E kupton tani?” – i thanë rrëmbyesit. – “Këto janë tenderat për të cilët ke bërë ankesa dhe nga të cilët duhet të tërhiqesh. Nuk na interesojnë paratë e tua; e dimë që i ke, shijoj. Por me këto procedura nuk ke punë dhe do të tërhiqesh prej tyre.”

Viktima u detyrua të telefononte administratorin e kompanisë së tij dhe të tërhiqte menjëherë të gjitha ankesat. Më pas, një anëtar bashkëpunëtor i komisionit të prokurimit konfirmoi tërheqjen e kompanisë në sistemin IT. Gjatë kthimit, rrëmbyesit i thanë:

“Mos na hap probleme. Nuk dua të shohim asnjë kallëzim nga ana jote, përndryshe do të vrasim ty, gruan tënde, motrën dhe nënën tënde, meqë nuk ke baba.”

Të gjitha procedurat e tenderimit nga të cilat biznesmeni i rrëmbyer u detyrua të tërhiqej përfshinin kompani të lidhura me një biznesmen të vetëm: Ermal Beqiri, i cili tashmë është marrë i pandehur në të njëjtën çështje.

Në fakt, dosja e SPAK-ut përmban prova nga disa regjistrime video, të realizuara nga një biznesmen tjetër, Ergys Agasi, në zyrën e tij, ku dokumentohen takime mes tij, Karçanajt dhe Beqirit, gjatë të cilave shprehen shqetësime lidhur me tenderat ku ishte përfshirë kompania e biznesmenit që më pas u rrëmbye, me porosi të vetë Agasit.

Mekanizmi i skemës së ndërtuar nga Karçanaj, Beqiri dhe Agasi funksiononte si vijon. Beqiri zotëronte një kompani IT, Soft & Solution, e cila merrte pjesë në tenderat e shpallur nga AKSHI, institucioni i drejtuar nga Karçanaj. Vlera e këtyre tenderave fryhej artificialisht dhe gara manipulohej në mënyrë të tillë që kompania e Beqirit të dilte gjithmonë fituese.

Më pas, kompania fiktive e Agasit, EA Solution, e cila merrte me qira ambientet, infrastrukturën IT dhe stafin nga Soft & Solution, lëshonte fatura fiktive ndaj kësaj të fundit, me qëllim që teprica e fryrë e fondeve nga kontratat e AKSHI-t të nxirrej jashtë.

Beqiri ruante imazhin e drejtuesit të një kompanie IT të suksesshme, ndërsa Agasi përfitonte pjesën kryesore të parave.

Gjatë periudhës 2023–2025, vetëm vlera e faturave fiktive të lëshuara nga EA Solution ndaj Soft & Solution kapte shifrën mbi 1 milion euro. Dhe ky ishte vetëm një nga kanalet përmes të cilave grupi kriminal përfitonte fonde publike të destinuara për kontrata publike që lidhen me:

- platformën e-Albania,
- qendrat e të dhënave (data centers),
- sistemet kompjuterike të Policisë së Shtetit, Thesarit dhe burgjeve,
- sisteme të avancuara sigurie dhe komunikimi digjital,
- etj.

Përmes një skeme të ngjashme, EA Solution lëshoi fatura fiktive edhe ndaj një kompanie tjetër, Fastech, në vlerën mbi 23 milionë euro. Për më tepër, EA Solution nuk ishte pika e vetme përfundimtare e rrjedhës së vazhdueshme të parave nga kontratat e AKSHI-t drejt grupit kriminal. Si Soft & Solution, ashtu edhe Fastech rezultojnë të kenë qenë të përfshira edhe me një kompani importi ushqimor, ndaj së cilës janë paguar fatura fiktive në vlerën rreth 10 milionë euro, për gjoja “biskota dhe çokollata”.

Kontrolli mbi procedurat e tenderimit të AKSHI-t duket se ishte plotësisht në duart e Karçanajt, si

drejtoreshë e institucionit, dhe të zëvendësës së saj. Veçanërisht, AKSHI shpallte në mënyrë arbitrare disa kontrata si “të klasifikuara”, duke kërkuar certifikime specifike sigurie, çka lejonte skualifikimin e menjëhershëm të çdo operatori që nuk i zotëronte ato.

SPAK konkludon se Karçanaj, Agasi, Beqiri dhe bashkëpunëtorët e tyre kishin “nën kontroll të plotë të gjitha procedurat e prokurimit, që nga hartimi i termave të referencës, kriterëve specifike të kualifikimit, analiza e tregut, deri te shpallja e fituesit.”

Në këtë proces, ata “frynin në mënyrë fiktive buxhetin maksimal”, duke i shkaktuar potencialisht dëm të konsiderueshëm buxhetit të shtetit, konkretisht duke kërkuar blerjen e pajisjeve me çmime disa herë më të larta se vlera reale e tregut.

Megjithatë, shumë pyetje mbeten ende të hapura.

Me çfarë mekanizmi u shpërblye Karçanaj për rolin e saj në këtë skemë korrupsioni?

Si përfundonin paratë nga kompanitë e Agasit në xhepat e tij personalë?

Për çfarë u përdorën më pas këto fonde?

A ishte kjo e vetmja skemë apo ekzistonin edhe grupe të tjera kriminale që përdornin mekanizma të ngjashëm për drenimin e fondeve të prokurimit publik?

Të gjitha këto – dhe shumë çështje të tjera – mbeten për t’u zbardhur.

Edhe pse hetimi i SPAK-ut mbi skemën e korrupsionit në AKSHI, i marrë më vete, ngre shqetësime serioze lidhur me cilësinë dhe qëndrueshmërinë e infrastrukturës bazë të IT-së së Shqipërisë — sisteme kyçe që janë ndërtuar dhe mirëmbajtur nga kompani që nuk rezultojnë domosdoshmërisht më të kualifikuarat — ai njëkohësisht rrit ndjeshëm ekspozimin politik dhe penal të vetë Kryeministrit.

Marrja e pandehur e Kryetarit të Bashkisë së Tiranës, Erion Veliaj, dhe e Ministres së Energjisë dhe Infrastrukturës, Belinda Balluku, ka qenë një goditje e rëndë për rrethin e tij më të afërt. Mbetet një rrezik real që njëri prej tyre — ose të dy — në një moment të caktuar të zgjedhin të dorëzojnë prova kundër Edi Ramës për të ulur dënimin e tyre, nëse nuk e kanë bërë tashmë.

Një rrezik shtesë, po aq serioz, qëndron te informacioni që zotëron Ergys Agasi, i cili vazhdon të jetë në arrati. vijon

SONILA MEÇO

“Nuk e kuptoj pse nuk po më fajësojnë akoma mua, qeverinë dhe bashkinë e Durrësit, për reshjet mbytëse të këtyre ditëve në Itali, Greqi, Mal të Zi, Kroaci e me radhë... Çudi e madhe opozitat andej, po të paktën të fajësonin qeveritë e tyre, po hiç, asnjë llaf”

Kështu të drejtohet ty o i përmbytur, i zhvatur e i harruar, kryeministri i vendit tënd. E di, e di, do mendosh se është ndonjë patronazhist, ciniku tipik i rrjetit që qesëndis, ndonjë punëtor punishteje propagande...

Por jo o lum miku i zhytyr e mykur nën ujë për të disatën herë, me gjithsej e çdo investim, kursim, orendi, makinë, burim jetese, rrugicë e prag shtëpie! Është kryeministri yt, imi, yni, kryeadministratori, njeriu që mban përgjegjësinë kryesore si garant i interesit publik që ti të jetosh me dinjitet.

Se nuk të mjafton halli i tmerrshëm që të ka zënë e s'të ndahet veç po u ngrite me gjithsej e të ikësh nga sytë këmbët, por të duhet që me këmbët në ujrë të zeza, gri e të bardha shkar-tisur, me fëmijët e plevitosur e prindërit pensionistë të sëmurë të lexosh edhe se si tallet me ty, në distancë, si qesëndisë kafenesh shërbëtori yt nr 1, kryeministri yt prej 13 vitesh.

Ne në Tiranë mund të na ndodhë në çdo sekondë hataja e nuk duhet as shi i madh, as borë e dendur. Ne jemi të

IRENA BEQIRAJ

Si njohëse jo e keqe e Kodit Doganor edhe e ligjit të Zonave të Lira, Durana nuk është një lajthitje juridike por një sajësë në kufijtë e marrëzisë . Marrëzia e tejkalon sferën e korrupsionit . Një i korruptuar keqpërdor ligjin edhe procedurat ekzistuese për përfitime personale.

Një i marrë është indiferent karshi ligjit, pasi ligji për të nuk ekziston . Për të marrët, çdo mjet, çdo sajësë që i ndihmon për të arritur qëllimin është legjitim.

Durana nuk është veçse përdorimi i "teknologjisë", si doganieri për të kaluar mall kontrabandë , por ajo na ofrohet si kopje e zhvillimit teknologjik, në kushtet kur nuk ekzististon fare origjinali. Ajo është inskenim i realitetit i cili redaktohet, rishkruhet dhe përpunohet në mënyrë që të zbehet vija ndarëse midis korrupsionit edhe zhvillimit.

Parku teknologjik Durana , nuk është thjesht në afërë korruptive (sa mirë sikur të ishte vetëm e tillë) do ta ngushëllonim veten me frazën " korrupsioni ekziston në gjithë botën". Nuk përfaqëson " as kumbullat e dardhat e konsumuara kryesisht nga gratë pranë Kryeministrit prapa kurrizit të tij edhe të gjithë "progre-

A ARRESTOHET SHIU?

ngecur në pritjen më fatale, atë të fatit kur shteti jo vetëm ka rënë, por ka krijuar kurthin më të madh të pasigurisë së çdo lloji që as pushtuesit nuk di nëse e kanë patur në strategjitë e tyre në këtë vend.

Ndërsa në vendet e tjera, ato që kryeministri përmend reshjet nuk përdoren si justifikim, por si provë funksionimi e shtetit.

Humori i zi me to do të qe fundi i gat-

shëm për çdo zyrtar.

Në Itali, Greqi, Kroaci apo Mal të Zi aktivizohen menjëherë strukturat e emergjencës, mbyllën zonat e rrezikshme, përpilohen në kohë rekord raporte teknike për shkakun e dëmeve, verifikohet në kohë reale nëse infrastruktura ka funksionuar sipas projektit.

Nëse një rrugë e re përmbytet hapet hetim administrativ, thirret projek-

tuesi, verifikohet kontraktori dhe kontrollohet zinxhiri i vendimmarrjes. Nëse konstatohet neglizhencë e përsëritje ka shkarkime, dorëheqje, procedime penale, sepse paratë publike kanë dështuar të prodhojnë siguri publike.

Në Shqipëri o lum miku edhe shiun do ta arrestonin për të dalë të larë. Shkaqet janë “fatkeqësi natyrore”. Sarkazma e karshillëku të shërbehen si përgjigja e shtetit edhe nëse përm-

byten çdo vit të njëjtat zona, edhe nëse përmbytën rrugë të inauguruara rishtas, edhe nëse tenderat shumëvjeçarë nuk e ndryshojnë rezultatin, madje e përkeqësojnë.

Krimineli është shiu dhe jo keqmenaxhimi sistematik.

Madje shiu është dy herë fajtor, jo vetëm sepse përmbyt e shkatërron jetë, infrastrukturë e trashëgimi, por edhe sepse nxjerr në pah papërgjegjshmërinë duke prishur rehatinë e kalbjes mizore të shërbimit publik.

Ta çojmë deri ne fund ironinë në statusin e kryeministrit. Sepse është mazokizëm edhe ky durimi ynë si popull.

Në Itali, Greqi, Mal të Zi, Kroaci reshjet fusin shtetin në provë reale, si një makinë që vihet në test nën ngarkesë maksimale. Nëse frenat dështojnë, nuk akuzohet rruga.

Çudi e madhe në fakt me ne kënde, makina përplasat çdo vit në të njëjtin mur dhe menaxheri që e drejton me komandë tallet me pasagjerët që të bërë copë pyesin pse.

Sepse duhet hequr timoni i kësaj makine nga këto duar, ja pse!

DURANA JO THJESHT NJË PLAÇKITJE!

sistëve" socialistë të drejtimit të partisë . Ai është një nga shembujt e hipernormalizimit të marrëzisë që u lejua nga socialistët jo vetëm për përfitime ekonomike , por si strategji për përmbytjen e shoqërisë me gënjeshta me qëllim çmontimin në mënyrë sistem-

atike të infrastrukturës se fakteve. Faktet që ne jemi një komb i cili në vitin 2024 : 1) renditet në vendin e 84 në botë në Indeksin e Teknologjisë edhe Inovacionit edhe në vendin e parafundit në Europë; 2) blen shërbimet edhe produktet e

teknologjisë edhe informacionit duke zënë vendin e 66 në Europë në blerjen e imputeve teknologjike , por fatkeqësisht rradhitet në vendin e 97 në botë edhe e fundit në Ballkan prodhimin e teknologjive pra i fundit në outputin teknologjik ; 3) renditet në vendin 84 në Indeksin

e Gadishmerisë së Rrjeteve teknologjike pikërisht për shkak të zhvillimit të ulët teknologjik, duheshin çmontuar! Ndaj u duhej Diella, Durana , materniteti I Diellës , pasi publiku duhet të jetojë në iluzionin kryeministrit se : "Shqipëria është një komb që guxon të udhëheqë dhe jo të ndjekë, në ballë të shkencës dhe teknologjisë në këtë rajon". E pra , Durana , Diella edhe materniteti i saj nuk janë instrumente vetëm për të përfituar një grup njerëzish, nga mospagesa e taksave edhe përfitimi pa tender i fondeve buxhetore, por krijime të sajura me kujdes nga mendje djabolike , që synojnë mpirjen e rebelimin tonë karshi atyre që na vjedhin jo më përmes forcës, por përmes rritjes së paaftësisë së njohjes. Kanë shkelur vetëm ligjin , kanë përfituar padrejtësisht para publike ? Jo. Ky është dëmi më i pakët edhe i rikuperueshëm .

Më keq ! Ne sot po kuptojmë që jetojmë në marrëzi edhe askush nuk kursehet për të. Të gjithë këta të marrë gjejnë budallenj të tjerë për t'i duartrokatur.

FOR SALE

BM TRANSPORT ËSHTË PËR SHITJE

FOR SALE

**LINJA E TRASPORTIT
ANGLI-SHQIPERI-ANGLI
QË OPERON PREJ
MË SHUMË SE 6 VITE
ËSHTË PËR SHITJE**

**Biznesi shitet bashkë
me tre furgonat**

**07713 888454
00355685719175**

**Me klientelë
të garantuar**

ALFRED LELA

Kapja e Nicola Maduros nga forcat amerikane, dhe shoqërimi i tij drejt Nju Jorkut ku pritet të dalë në gjyq, u prit në Shqipëri me ngazëllimin e kalimit të një komete ngjitur me Kepin e Palit.

Më shumë se kërshëria e zakonshme për spektaklin hollivudian të kapjes së kaudiljos latino-amerikan, kjo erdhi për shkak të disa ngjashmërive dhe pritshmërive.

Gossipi mediatik e urban, shoqëruar edhe me rrethana, fakte apo analitikë, e shih Kryeministrin Rama të tëhuajësuar me administratën Trump, pavarësisht përpjekjeve për të përdorur aleatë në Europën Qendrore apo në Lindjen e Mesme për të siguruar akses në Shtëpinë e Bardhë.

Kjo ftohtësi amerikane i ka rrënjët në tri arsye: dosja McGonigal, ku Rama është i pranishëm në rol aspak episodik; përqeshja që Kryeministri i bëri një lapsusi të Presidentit Trump në një samit të liderëve europianë; dhe, këmbëngulja e administratës Trump në luftën kundër drogës, përballë një appeasement të Edi Ramës në raport me fenomenin.

Ajo që duket më qartë, edhe pse nuk thuhet zyrtarisht, është Edi Rama që ka instaluar në Tiranë një qeveri me akses të gjerë të narkotrafikut, siç dëshmohej, më së paku, në rastet e Luftar Hysës që u dizaa-

MADURO RA. RAMADURO

Nëse bëni një kërkim në qëndrimet e Ambasadës amerikane, të ngarkuarës me punë Nancy van Horn, apo të emisarëve nga Uashingtoni zbritur në Tiranë që nga ard-hja e Presidentit Trump në pushtet, do të vini re se lufta kundër narcos, trafikut të drogës, karteleve dhe krimit të organizuar shfaqet e pandërprerë dhe e pakompromis me një këmbëngulje pelegrine.

Ky profil, edhe pse nuk e bën tekstualisht të ngjashëm Ramën me Maduron, ka ndër-tuar për shërbimet dhe administratën e re amerikane portretin e një partneri që i shmanget trashë asaj që ata quajnë “rules based order”.

Edhe pse ky term i referohet rendit ndërkombëtar, pra mardhënies mes shteteve, vlen edhe për politikën e brendshme dhe si ajo reflektohet te e jashtme, sidomos në këto kohë kur tregjet, politikat dhe ideologjitë janë të ndërfutura dhe të ndërlihdura globalisht.

Në një shënim që mund të shihet si footnote, për krahasim të profileve Rama-Maduro, jo dhe aq si shqetësim amerikan, të dy udhëheqësit mund të konsiderohen si përzënë të popullatave të tyre.

Nga Venezuela, nën Maduron, kanë ikur 8

milion njerëz, në një popullatë prej 28 milion. Nga Shqipëria, nën Ramën, rreth 1.1 milion, në një popullatë prej 3.5 milion. Në terma të numrave Maduro kryeson, por në terma të raportit me popullsinë, Rama është kampion pasë larguar 1/3 e popullit që ka qeverisur.

Kështuqë, në Tiranë, edhe pse disa prej reagimeve të opozitarëve ngjanin patetike, duhen kuptuar.

Në shtete të kapura, në vende ku vija e kuqe mes krimit dhe qeverisë është hijezuar ose zhdukur, në procese zgjedhore të shndërruara në farsa, ku rezultatit vendoset pa shkuar në kutitë e votimit, njerëzve u mbetet shpresa si instrument i parafundit, dhe pritja për një zgjidhje Deus ex machina (ndërhyrje nga Zoti).

Ngazëllimi i shqiptarëve sot nuk ishte me aktin ala Rambo të forcave amerikane, por me atë se, te Presidenti Trump ata njohën zgjidhjen e vetme me shpresë, një deus ex machina, për t’u hequr qafe një njeri që, duke përmbysur rendin e rregullave dhe standardeve demokratike, duke futur në tempull tregtarët e çdo gjëje dhe banditët, ka vrarë kodet dhe frikën nga Zoti.

Kapja e Maduros në zgripin e së shtunës dhe ngazëllimi shqiptar, bazohej te besimi se, pa frikën nga Zoti shoqëritë janë të prira për kah kaosi dhe rënia. Është dëshpërimi i një vendi, i cili, për shkak të pafuqisë mund të ngajë dhe patetik.

BARDHYL ZAIMI

Zonja Spiropali, kur e vizitoni Maqedoninë e Veriut, ju mbi të gjitha vizitoni edhe një gjeografi shqiptare, një histori politike dhe kulturore, një demografi historike autentike dhe jo ndonjë topos kurtuazie diplomatike, që mund të testojë aftësi retorike të klishezizuara.

Një diskurs “barazimtar” reciprociteti pakicash kombëtare dhe komunitetesh, është thjesht një huqje e madhe në radhë të parë historike dhe kulturore.

Pavarësisht me çfarë koncepti e ndërlidhni këtë “delikatesë” diplomatike, shqiptarët në Maqedoninë e Veriut përtej formulimeve politike mbeten popull me trajektore historike autentike dhe me një shtrirje demografike që në asnjë rast nuk mund të përpjestohet në definime “minoritetesh”.

Gafë politike dhe diplomatike ka pasur dhe do të ketë, por kur gafet pasqyrojnë një padije themelore, që servohet si elegancë diplomatike, ky fakt marramendshëm

Ministrja e punëve të jashtme të Shqipërisë, Elisa Spiropali, gjatë vizitës në Maqedoninë e Veriut, ka ngatërruar keqas të pangatërrueshmen me diskurs “reciprociteti”, duke barazuar shqiptarët e Maqedonisë së Veriut, me një pakicë numerikisht shumë të vogël maqedonase në Shqipëri.

Zonja Spiropali, para se të vinte në Maqedoninë e Veriut, është dashur që të përgatitet minimalisht për realitetin demografik, politik dhe kulturor të shqiptarëve të Maqedonisë së Veriut, sepse çdo fjalë në gojën e një ministreje të jashtme merr peshë dhe reflektim në një kontekst të caktuar.

Edhe pse nuk është hera e parë e përcëpimimit të shtrembëruar politik mbi

shqiptarët e Maqedonisë së Veriut, sido-qoftë, një vizitë e këtyllë e nivelit të lartë, në asnjë rast nuk ka guxuar që të shkallojë në një diskurs dhe koncept padije të skajshme, që realisht shpërfaq një pakujdesi të jashtëzakonshme, por edhe mungesë sensi për të konsultuar njerëz që i njohin mirë realitet në Maqedoninë e Veriut.

Zonja Spiropali, ka vizituar Maqedoninë e Veriut, dhe mirë ka bërë që e ka vizituar, por në gjithë hijeshinë dhe delikatesën e kësaj vizite diplomatike, është dashur që të përbrendësojë edhe dimensione tjera mbi shqiptarët e Maqedonisë, që ndërlidhen me trajektoren historike dhe demografike, politike dhe kulturore të

shqiptarëve të Maqedonisë së Veriut.

Diskursi i “reciprocitetit”, tregon për mungesë elementare të njohjes të realiteteve të këtushme, që tashmë janë shkruar dhe rishkruar me mijëra herë nga intelektualët e këtushëm.

Zonja Spiropali, kur e vizitoni Maqedoninë e Veriut, ju mbi të gjitha vizitoni edhe një gjeografi shqiptare, një histori politike dhe kulturore, një demografi historike autentike dhe jo ndonjë topos kurtuazie diplomatike, që mund të testojë aftësi retorike të klishezizuara.

Një diskurs “barazimtar” reciprociteti pa-

kicash kombëtare dhe komunitetesh, është thjesht një huqje e madhe në radhë të parë historike dhe kulturore. Pavarësisht me çfarë koncepti e ndërlidhni këtë “delikatesë” diplomatike, shqiptarët në Maqedoninë e Veriut përtej formulimeve politike mbeten popull me trajektore historike autentike dhe me një shtrirje demografike që në asnjë rast nuk mund të përpjestohet në definime “minoriteti”.

Se si na definojnë tjerët kjo gjithnjë mbetet çështje e tyre, por kur ti vetë e definon veten si minoritet, pa pasur idenë se çfarë janë realitetet e këtyeshme dhe si interpretohen vazhdimisht nga mendjet e reduktuara, kjo do të thotë se ndodhesh në një

përrallë të bukur të tipit të “Liza në botën e çudirave”, sado që përpiguesh ta mbështjellësh me celofon diplomacie.

Mbetet shumë e rëndësishme që zonja Spiropali, brenda kohës të reflektojë dhe të ridimensionojë gjithë konceptin e saj mbi shqiptarët e Maqedonisë së Veriut dhe gjithsesi para vizitave diplomatike të konsultohet me njerëz që i dinë rrethanat, që mund t’i japin informacione të vlefshme, të vërteta, që përshkojnë një realitet të pakontestueshëm të shqiptarëve të Maqedonisë së Veriut.

SKENDER ASANI

Formimi akademik i Ukshin Hotit në Shtetet e Bashkuara të Amerikës përbën një element thelbësor për të kuptuar orientimin e tij politik dhe diplomatik. Aleanca me Amerikën nuk konceptohej si garanci automatike e suksesit, por si kornizë politike brenda së cilës Kosova duhej të dëshmonte pjekuri shtetërore, qartësi strategjike dhe kapacitet institucional. Për të, fragmentarizimi i brendshëm në çështjet e sovranitetit përbën dobësi strukturore dhe jo pluralizëm funksional.

Rivlerësimi i mendimit politik të Ukshin Hotit në kontekstin e Kosovës bashkëkohore përbën një domosdoshmëri analitike për studimin e natyrës së shtetësisë së papërmbyllur dhe të sfidave strukturore me të cilat përballlet Republika e Kosovës në sistemin ndërkombëtar. Ky rivlerësim nuk synon rehabilitimin simbolik të një figure historike, por përdorimin e mendimit të tij si kornizë teorike për interpretimin e marrëdhënieve ndërmjet sovranitetit, diplomacisë dhe funksionalitetit shtetëror. Ukshin Hoti duhet trajtuar si mendimtar i shtetformimit dhe i realizmit etik, jo si figurë mitike apo referencë emocionale.

Në qendër të filozofisë politike të Ukshin Hotit qëndron koncepti i shtetësisë si proces i vazhdueshëm politik, institucional dhe diplomatik. Për të, shteti nuk është rezultat i një akti juridik të vetëm, por produkt i ndërveprimit të qëndrueshëm midis legjitimitetit të brendshëm dhe pranueshmërisë ndërkombëtare. Në këtë prizëm, shpallja e pavarësisë së Kosovës do të përfaqësonte vetëm një fazë tranzitore drejt konsolidimit të subjektivitetit të plotë ndërkombëtar. Kjo qasje mbetet thelbësore për të kuptuar paradoksin e Kosovës së sotme: një shtet formalisht i pavarur, por ende i sfiduar në kapacitetin e tij për të vepruar si subjekt i barabartë në sistemin ndërkombëtar.

Formimi akademik i Ukshin Hotit në Shtetet e Bashkuara të Amerikës përbën një element thelbësor për të kuptuar orientimin e tij politik dhe diplomatik. Studimet e tij në një mjedis ku politika trajtohet si disiplinë e interesit shtetëror, e balancuar me përgjegjësinë morale dhe rendin institucional, ndikuan drejtpërdrejt në konceptimin e tij mbi shtetin, sovranitetin dhe aleancat strategjike. Hoti nuk e perceptonte politikën si fushë improvizimi apo emocioni kolektiv, por si proces racional të ndërtimit të fuqisë legjitime brenda një

rendi ndërkombëtar të strukturuar.

Në këtë kontekst, vlerësimi që Ukshin Hoti i bënte aleancës me Shtetet e Bashkuara të Amerikës ishte thelbësisht strategjik dhe jo instrumental. Për të, SHBA-të përfaqësonin jo vetëm mbështetësin kryesor të çlirimit dhe mbijetesës së Kosovës, por aktorin kyç për rumbullaksimin e shtetësisë së saj në planin ndërkombëtar. Aleanca me Amerikën nuk konceptohej si garanci automatike e suksesit, por si kornizë politike brenda së cilës Kosova duhej të dëshmonte pjekuri shtetërore, qartësi strategjike dhe kapacitet institucional. Hoti e kuptonte se mbështetja amerikane është e qëndrueshme vetëm kur përputhet me një subjekt politik të përgjegjshëm dhe koherent.

Ndryshe nga qasjet pasive që e trajtojnë aleancën me SHBA-të si zëvendësim të vullnetit politik vendor, Hoti e shihte këtë marrëdhënie si partneritet asimetrik, por aktiv. Në këtë partneritet, Kosova duhej të hynte jo si objekt i mbrojtjes ndërkombëtare, por si subjekt që artikulon interesa të qarta dhe të përputhshme me rendin perëndimor. Kjo perspektivë përkon me

teorinë e shteteve të vogla në marrëdhëniet ndërkombëtare, sipas së cilës aleancat funksionojnë në mënyrë efektive vetëm kur shteti aleat ruan kapacitetin për të formësuar agjendën e vet strategjike.

Artikulli i kërkesës për Republikë në vitin 1981 duhet parë edhe në këtë dritë. Ajo nuk ishte akt rebelimi simbolik, por projekt politik i ndërtuar mbi leximin e parimeve të rendit liberal ndërkombëtar dhe të të drejtës për vetëvendosje. Hoti e kuptonte se legjitimiteti i Kosovës nuk mund të mbështetej vetëm në narrativën historike, por duhej të përkthehej në gjuhë politike të kuptueshme dhe të pranueshme për aleatët perëndimorë, veçanërisht për Shtetet e Bashkuara.

Një element qendror i mendimit të tij është perceptimi realist i Serbisë si projekt shtetëror afatgjatë. Hoti e refuzonte interpretimin e Serbisë si regjim kalimtar, duke theksuar kontinuitetin e strategjisë së saj shtetërore. Ky realizëm politik e çonte në përfundimin se çdo dialog me Serbinë, i zhvilluar pa vetëdije të plotë sovraniteti dhe pa mbështetje të qartë strategjike perëndimore, rrezikon të prodhojë asimetri

strukturore në dëm të Kosovës.

Në këtë kuptim, dialogu, sipas mendimit të Hotit, nuk duhet të shndërrohet në proces të menaxhimit teknik të konfliktit, por të mbetet instrument për përmbylljen e tij. Çdo negociatë që relativizon subjektivitetin shtetëror ose e trajton sovranitetin si çështje të hapur kompromisi përbën regres në procesin e shtetndërtimit. Ky parim ofron një kriter akademik për vlerësimin e dialogut Kosovë–Serbi dhe të rolit të ndërmjetësimit ndërkombëtar.

Një tjetër dimension thelbësor i mendimit të Ukshin Hotit është mosndarja artificiale midis politikës së brendshme dhe asaj të jashtme. Për të, fragmentarizimi i brendshëm në çështjet e sovranitetit përbën dobësi strukturore dhe jo pluralizëm funksional. Konsensusi minimal shtetëror mbi integritetin territorial dhe rendin kushtetues është parakusht për çdo veprim diplomatik efektiv, veçanërisht në raport me aleatët strategjike.

Në përmbyllje, mendimi politik i Ukshin Hotit ofron një sintezë të qartë parimesh për rumbullaksimin shtetëror të Kosovës:

shtetësia nuk konsolidohet me deklarata, por me disiplinë politike; nuk mbrohet me improvizim, por me strategji; nuk përmbyllet me dialog të paorientuar, por me vetëdije të plotë sovraniteti. Mesazhi hotian është i prerë: Kosova duhet të veprojë si shtet, përpara se të kërkojë të trajtohet si i tillë.

Kjo nënkupton konsensus minimal të brendshëm mbi integritetin territorial dhe rendin kushtetues, artikulum të qartë të interesave kombëtare në raport me Serbinë, dhe një aleancë aktive e jo pasive me Shtetet e Bashkuara të Amerikës, të konceptuar si partner strategjik në përmbylljen e subjektivitetit ndërkombëtar. Në logjikën e Hotit, Perëndimi nuk e ndërton shtetin në vend të Kosovës; ai e mbështet atë vetëm nëse Kosova dëshmon pjekuri shtetërore, qartësi konceptuale dhe guxim moral. Alternativa është e njohur dhe historikisht e rrezikshme: ose Kosova flet dhe vepron si subjekt sovran me orientim të qëndrueshëm perëndimor, ose mbetet çështje e hapur, e menaxhuar nga të tjerët. Ky është testi hotian i shtetësisë dhe ende mbetet i hapur.

Dotech
website

**AKOMA NUK KENI
NJË WEBSITE?**

BUSINESS CARDS

BANNERS

POSTERS

020 7018 7929
073 4066 5946
078 5997 7545

Adresa e zyrave:
30 Avenons Road
London E13 8HT

Dotech
website

KRIJO WEBSITIN TËND

MOS RRI ANONIM

Me mijera klientë mund të jenë të intersuar për biznesin tuaj, por mbase nuk e dijnë që ti ekziston...

Për çdo konsultim mund
të vini në zyrat tona

Adresa e zyrave:
30 Avenons Road
London E13 8HT

Dotech
websites

☎ 020 7018 7929

☎ 078 5997 7545

☎ 073 4066 5946

VETON SURROI

...pse udhëtoi një lajm morti nëntë muaj në distancë dykilometërshe, pse kontrollohemi nga algoritmet dhe pse është i nevojshëm përqafimi?

1.

Ky shkrim, siç do të shihni, nuk është prodhim i Inteligjencës artificiale.

Fakti që duhet cekur se nuk është i këtillë, do të thotë se sot kemi një numër të konsiderueshëm shkrimesh, postimesh në Facebook apo recitimesh mendimesh të thella nga influenceret me dekolte po aq të thella që tingëllojnë të përkryera në gjuhë e strukturë.

Por dëshmia se ky nuk është produkt i Inteligjencës artificiale - për aq sa është inteligjencë, është produkt i asaj natyrale - lidhet me konstatimin se kur kanë ekzistuar gazetatat e shtypura në letër, një pjesë e konsiderueshme e lexuesve e fillonin leximin jo nga faqja e parë, por nga faqja e fundit e gazetës.

Pse?

Këtu nuk ndihmon Chatgpt, se po ta pyesni atë do t’jua japë një elaborim të gjatë, por pa i gjetur thjeshtësinë dhe thelbin e përgjigjes. Thjeshtësia dhe thelbi i përgjigjes është se një pjesë e konsiderueshme e njerëzve e fillonte leximin nga faqja e fundit, sepse prej aty kalohej menjëherë te lajmirimet për vdekje dhe përkujtimet për të vdekurit.

Faqet e përkujtimeve - apo në gjuhën e redaksive të gazetave, faqet e të vdekurve - ishin të vërteta të pakontestueshme, mbase edhe për dallim prej atyre që ishin të kontestueshme e që fillonin në faqe të parë, sepse çdo gjë që fillonte në të parën ishte e kontestueshme e çdo gjë që përfundonte tek e parafundit nuk kishte kontestim.

Ose, ta marrim nga një kënd tjetër, siç do të thuhej më për toke, lexuesi e fillonte prej faqeve të fundit, sepse nuk donte të mbetej jashtë kodit shoqëror, nuk donte të mbetej i painformuar lidhur me një vdekje të dikujt, një emri që e njihje personalisht apo ia njihje rrethin familjar apo kishte një ndërlidhje që krijonte ndjenjën e obligimit që të shkonte në varrim apo të shprehte ngushëllimet.

2.

Njërit prej bashkëpunëtorëve të mi shumë të afërt për shumë vjet i kishte vdekur nëna në fillim të këtij viti. Jetojmë më pak se dy kilometra larg njërit-tjetrit, por lajmi për vdekjen e saj udhëtoi nëntë muaj. Kur arriti, lajmi i bartur fjalë pas fjale mbante më vete edhe zemërimin e thyerjes së kodit tonë shoqëror - si është e mundur që nuk kisha shkuar në varrim apo ngushëllime? Dhe, madje, si nuk e kisha bërë këtë për një person me të cilin para 35, a 30, a 20 vjetësh kisha pasur afërsi aq të madhe?

PSE LEXOHESHIN GAZETAT NGA FAQJA E FUNDIT?

Në fëmijërinë time, kur jetonim në Bolivi, një lajm i këtillë do të arrinte me një letër, ndoshta për një muaj, ndoshta për dy, por jo tetë. Dhe Bolivia ishte 11 mijë kilometra larg, jo dy. Dhe, vërtet, si ishte e mundur që kjo të ndodhte, paradoksalisht, në revolucionin informativ, ku marrim vesh çdo sekondë se çka ndodh në çdo cep të botës, ku jetojmë në një botë aq të digjitalizuar sa Danimarka ka vendosur që letra e fundit që do të dorëzohet në kuti postare do të jetë më 30 dhjetor.

(Për ata që janë më të rinj, kutitë postare kanë qenë kuti metalike në të cilën është futur letra me pullë postare të ngjitur në të - pulla postare ka pasur një ngjites me primesa të së ëmblës, kur duhej lagur me gjuhë për ta ngjitur në zarf a kartolinë).

Kutitë postare u zhdukën nga qyteti ndoshta në të njëjtën kohë kur humbi peshën e vet kolona e afisheve të fletëmorteve që ngjiteshin në drunjtë e rrugës kryesore të Prishtinës, që atëherë u bë sheshi “Nënë Tereza”. Kur u bënë gjithnjë e më të parëndësishme afishet, morti fitoi rëndësinë e vet në faqet e fundit të gazetës.

3.

Rruga e lajmit të mortit u transformua me shpejtësinë me të cilën kaluam një shekull, kaluam prej socializmit në shoqëri të hapur, prej revolucionit industrial në atë informativ, prej okupimit në liri e pavarësi.

Dikur ishte thirrja telefonike, në kohën kur telefonat ishin të paktë. E

njoh cingërimën e telefonit të zi, i cili mbante numrin 3437, më vonë 23437, në të cilin erdhi lajmi për vdekjen e gjyshes.

Ishin afishet - ato të vendosura në aletë e qyteteve e në dyer banesash dhe shtëpish; lajme definitive.

Dhe, pastaj faqet e të vdekurve në gazeta e kur shkuan edhe gazetatat u bënë lajmirimet në Facebook, me ciklin e vet 24-orësh, me drejtpërdrejtësinë e transmetimit të ndërrimit të jetës së një personi, ndonjëherë gati si të ishte transmetim i drejtpërdrejtë. E si atëherë të mos më mbërrijë lajmi për vdekjen e një gruaje nëntë muaj pas?

Arsyeja e parë dhe e natyrshme ishte largimi shumëvjeçar mes meje dhe personit të cilit i vdiq nëna; do të bëhen gati njëzet vjet që kemi humbur kontaktin normal - jo atë intensiv, të cilin e kishim e që bënte të dëgjoheshim e shiheshim disa herë në ditë, por një normal, në të cilin do të komunikim një herë në aq sa ta definojmë se është normale.

Dhe, këtu, te normaliteti kalojmë tek arsyeja e dytë. Është vështirë të përcaktohet se çka është shkalla e komunikimit, që do të quhet “normale” në periudhën e Facebookut e mediave të tjera sociale, për shkak se jetojmë me nënkuptueshmërinë se i kemi të gjitha informatat, aty në telefon. Ky është megjithatë një iluzion, apo madje vetiluzion kolektiv, sepse në telefon i kemi informatat të cilat na serviren në bazë të algoritmeve të kompanive të mëdha, e këto algoritme ndërtohen me ndërveprimin tonë me rrethin e mediave sociale. Algoritmi nuk më ka

treguar se i ka vdekur nëna një personi, të cilin unë duhej ta ngushëlloja në varrim, për arsye të thjeshtë se ai person jeton në një botë tjetër algoritmike, me miqtë e tij virtuale, me afinitetet politike, kulturore e të tjera, që nuk e sjellin afër botës sime algoritmike. Facebooku na ka kufizuar në 5 mijë miq virtualë e algoritmi i tij na udhëzon çdo ditë që vëmendja jonë të jetë e drejtuar kah, kush, kë e shau në debat të mbrëmjes, a do të puthet një banor i “Big Brotherit” me tjetrin, reklamat e patundshmërive, veshjeve sportive, aranzhimeve turistike - vdekja e një personi të rëndomtë nuk përbën interes të veçantë.

E kështu mbërrijmë tek arsyeja e tretë, se kemi kaluar prej jetës në hapësirë publike fizike, në jetë të hapësirës publike virtuale. Dikur dilej në qytet për të parë e për t’u parë, pihej një kafe për të këmbyer informata, mendime, dëshpërime e gëzime - lajmi i mortit ishte aty diku - në afishe e gazetë, pjesë e hapësirës publike. Tash dalim në Facebook, dimë për njëri-tjetrin edhe më shumë se mbase kemi nevojë, prej ushqimit e pijes, veshmbathjes deri te paralajmërimi se për kë do të votojmë. Por, dimë për aq sa na ka udhëzuar dhe kufizuar algoritmi të dimë, një udhëzim dhe kufizim që pas një kohe kalon në konvencion; jemi të kënaqur me atë që dimë brenda balonës sonë informative dhe këtë e dëshmojmë duke hapur telefonin për të parë ç’ka të re në Facebook.

4.

Në botën tonë virtuale ndodh të dimë shumëçka, por jo gjithherë të dimë për atë që na përket dhe për të cilën

kemi përgjegjësi. Kjo ndodh jo sepse jemi bërë më pak njerëzorë, por sepse kemi pranuar, shpesh pa e vënë re, që një pjesë të marrëdhënieve tona t’i delegojmë tek algoritmi.

Algoritmi na informon, por nuk na obligon. Na tregon çfarë është e re, por jo çfarë është e rëndësishme. Dhe morti, si ngjarje thellësisht njerëzore dhe shoqërore, humbet pikërisht aty ku humbet hierarkia e vlerave: në një hapësirë ku gjithçka matet me vëmendje dhe asgjë me përgjegjësi.

Kështu ndodh që lajmi të udhëtojë shpejt, por të mos mbërrijë në kohë. Jo sepse nuk ekzistojnë mjetet, por sepse mungon prania. Jo sepse jemi larg, por sepse jetojmë secili në një hapësirë tjetër informimi, në një normalitet tjetër, të përcaktuar nga ajo që na shfaqet në ekran.

Prandaj, ky rrëfim nuk është as nostalgji dhe as refuzim i botës digjitale. Është një kujtesë e thjeshtë se disa gjëra nuk mund të zëvendësohen: as morti, as kujtesa, as detyrimi njerëzor për të qenë aty — fizikisht dhe në kohë.

Ja pse është me rëndësi të takohemi, në këto ditë festash e në çdo ditë tjetër deri te festa tjetër.

T’i flasim njëri-tjetrit.

Të dëgjohe mi duke u shikuar në sy.

T’i shtrëngojmë duart.

Të përqafohemi përmallshëm.

T’i ruajmë rrëfimet gjallë duke i këmbyer me njëri-tjetrin, me fjalë të gjallë, në botën e prekshme.

NJË MILIARD EURO PËR KOSOVËN PO PRESIN NJË “PO” NGA DEPUTETËT

Mbi një miliard euro po presin të shfrytëzohen nga Kosova prej më shumë se një viti.

Marrja e këtyre fondeve vazhdon të jetë peng i aprovimit nga Kuvendi i Kosovës.

Mungesa e institucioneve të reja përgjatë 2025-tës ia pamundësoi shtetit përfitimin e 882 milionë eurove nga Plan i për Reforma dhe Rritje i Bashkimit Evropian (BE) dhe të mbi 120 milionë eurove të tjera nga tri marrëveshje me Asociacionin Ndërkombëtar për Zhvillim (ANZH) të Bankës Botërore.

Këto marrëveshje ndërkombëtare mbërritën në duart e deputetëve të legjislaturës së tetë të Kuvendit, në fund të vitit 2024. Ratifikimin po e presin që atëherë.

Çfarë pritet nga legjislatura e dhjetë? Rezultati i zgjedhjeve të parakohshme të 28 dhjetorit në Kosovë e bëri të qartë se do të ketë një shumicë të thjeshtë për konstituimin e Kuvendit 120-anëtarësh dhe për formimin e Qeverisë së re. Por, për miratimin e marrëveshjeve ndërkombëtare, ashtu sikurse edhe për zgjedhjen e presidentit të vendit, duhen 80 vota.

Nëse Kuvendi nuk do të arrijë ta zgjedhë presidentin as në votimin e tretë, që kërkon të paktën 61 vota nga jo më pak se 2/3 e deputetëve të pranishëm në sallë, vendin mund ta presin zgjedhje të reja në pranverë. A do t'i miratojë Kuvendi marrëveshjet ndërkombëtare para se të rrezikojë një shpërndarje të radhës?

Lëvizja Vetëvendosje (LVV), që i fitoi zgjedhjet parlamentare, llogarit në bashkëpunimin e opozitës që të zhbllokohen fondet e huaja për Kosovën.

Ish-nënkryetarja e Kuvendit, Albulena Haxhiu, tha për Radion Evropa e Lirë (REL) se LVV-ja pret nga partitë opozitare që të mos e kushtëzojnë votimin e marrëveshjeve ndërkombëtare me çështjen e presidentit.

“Nuk besoj që marrëveshjet ndërkombëtare duhet të futen në diskutimet për çështjen e presidentit. Është e rëndësishme që Kuvendi t'i kryejë obligimet në lidhje me këto marrëveshje, ndërsa çështja e presidentit është një fazë tjetër, ku do të ketë diskutime. Presim vullnetin e tyre [të opozitës] për t'i votuar, dhe jo kushtëzime”, u shpreh Haxhiu.

Nga Lidhja Demokratike e Kosovës (LDK) thonë se nuk do të jenë bllokues për sa i përket aprovimit të marrëveshjeve ndërkombëtare.

“LDK-ja i ka votuar, dhe do të vazhdojë t'i votojë ato marrëveshje që janë në interes të Republikës së Kosovës”, tha Anton Quni, nënkryetar i LDK-së, në një deklaratë për REL-in.

Ndërkaq, nga Partia Demokratike e Kosovës (PDK) dhe Aleanca për Ardhmërinë e Kosovës (AAK) nuk iu përgjigjën thirrjeve të REL-it për të komentuar për këtë çështje.

Megjithatë, kreu i PDK-së, Bedri Hamza, deklaroi ditë më parë para mediave se partia e tij i ka votuar marrëveshjet ndërkombëtare edhe në të kaluarën, dhe se do të kontribuojë për

gjithçka që është në interes dhe në dobi të Kosovës.

Çfarë përmbajnë këto marrëveshje? Nga Plan i Rritjes i BE-së për Ballkanin Perëndimor, Kosovës i takuan rreth 882 milionë euro, për të cilat Kosova ka miratuar agjendën e reformave – pra, se ku do t'i shpenzojë ato.

Mbi 90 milionë euro është vlera e Marrëveshjes së Financimit, mbështetje buxhetore për Kosovën nga ANZH e Bankës Botërore, e cila synon të përmirësojë ligjet për financat publike dhe politikën fiskale.

Ndërkaq, 21 milionë euro është vlera e Marrëveshjes së Kredisë me ANZH-në për ndërtimin e çerdheve të reja për fëmijët, trajnimin e stafit dhe zbatimin e një skeme të kuponëve, përmes të cilëve familjet do të kenë mundësi të dërgojnë fëmijët e tyre në këto kopshte.

E, Marrëveshja e Kredisë me ANZH-në, e destinuar për zhvillimin e Sistemit Informativ Shëndetësor në Kosovë, ka vlerën e 18 milionë e 600 mijë eurove.

A po u skadon afati fondeve? Bekim Salihu, nga Instituti për Studime të Avancuara – GAP, thotë për REL-in se Kosova është vonuar në miratimin e këtyre marrëveshjeve, dhe se po i nisë me vonesë reformat e kërkuara nga BE-ja.

“Fondet e Planit të Rritjes vlejné deri në vitin 2027, ndërkohë që Kosova hyri në vitin 2026 pa i alokuar fondet, dhe pa i nisur reformat. Dhe, rreziku shtesë është që mund mungojë konsensusi politik në Kuvend për t'i miratuar”.

Për skadimin e afatit kishte paralajmëruar edhe Komisionerja për Zgjerim e BE-së, Marta Kos, vitin e kaluar. Të rrezikuara janë edhe miliona euro të tjera, për të cilat marrëveshja ishte nënshkruar në prillin e 2024-tës.

Javë më parë, Zyra e Bankës Botërore në Kosovë pohoi për REL-in se afati i fundit për hyrjen në fuqi të marrëveshjes është 13 shkurti i vitit 2026.

Këto marrëveshje dështuan të miratoheshin në një seancë të mbajtur më 19 nëntor 2025, një ditë para se të shpërndahej Kuvendi, pasi opozita kishte refuzuar të shkonte në seancë, me arsyetimin se LVV-ja kishte zvarritur procesin e formimit të institucioneve gjatë tërë vitit.

Mbetet të shihet se a do t'i japë përbërja e re e Kuvendit dritën e gjelbër fondeve të huaja, edhe nëse rrezikon t'i shkurtojë jetëgjatësinë legjislaturës së dhjetë. /REL

ANDI BUSHATI

Ashtu sikurse çdo shkrimtar, në çdo vend normal të botës, i cili sa nga kurioziteti vanitoz për të dëgjuar se ç'mendojnë për veprën e tij të fundit, po aq dhe nga detyrimet e marketingut që i vendosin botuesit, Lea Ypi, zbarkoi këtë ndërrim vitesh, në vendin e saj të origjinës, për të promovuar librin e vet të ri, “Të poshtëruar”. Në vend të një debati për këtë sagë familjare që fillon në Stamboll, në vitet e muzgut të perandorisë otomane, që kalon nga Selaniku, për të parakaluar në periudhën e mbretërimit karikatatural të Zogut, në egërsinë e diktaturës dhe më pas nëpër kapitalizmin liberticid të këtyre tre dekadave, atë e priti një fortunë në gotë. Mjaftoi një pandehmë paranojake e prodhuar nga personazhe periferikë të rrjeteve sociale, se ajo ishte një kandidate e mundshme për qeverinë teknike, që pritej të vinte pas rrëzimit të Ramës, që i gjithë kori i konspiracionistëve të vihej në punë. Disa nxituan të akuzonin se ajo ishte kali i trojës së kryeministrit aktual, i cili po kërkonte të linte stafetën, pasi Amerika ia kish hequr vizën. Të tjerë tregonin me gisht fondacionin Soros, që pas dështimit të projektit Veliaj, po sponsorizonte në skenën e re, një të

PAVIONI I TË MARRËVE KU E FTUAN LEA YPIN

pilotuar po prej tij. Të tretë shkonin më larg, duke aluduar për një skemë komplekse, ku qenë të përfshira dhe një sërë mediash perendimore me prirje majtise. A ju duket e rastësishme që kopertinën e librit të saj të parë e vizatoi Edi Rama, që priten të promovimit e organizoi po ai, që ajo qëllon të ketë të njëjtën shtëpi botuese me “Kurbanin”?

Sado rrërqethëse të ngjajë ngritja e kësaj tymnaje haluçinative, ajo do ishte e kuptueshme nëse, ashtu sikurse ndodh rëndom me librat e suksesshëm, thashethemet rreth tyre do të kishin mbetur në thellësitë e komenteve komplotiste të Facebook-ut. Por jo. Madje ndodhi krejt e kundërta. Pothuajse në të gjitha intervistat që ajo dha në Tiranë, nga gazetarët, pikërisht nga ata që kanë si punë parësore shoshitjen e informacionit të gënjeshtërt me atë të vërtetë, për ti servirur publikut këtë të dytin, asaj iu bë e njëjta pyetje. A kishte ardhur të futej në politikë dhe të merrte drejtimin e qeverisë së re teknike? Më kot Lea Ypi rekej të mohonte, të shpjegonte se në mendësinë e saj, kryeministër nuk mund të bëhesh me një

takim në një kafe, por falë konkurimit garues e demokratik brenda partive, se e gjitha kjo s'që asgjë tjetër veçse vijimi i Big Brother-it në politikë, zëri i saj shuhej në erësi.

Në intervistën tjetër pyetja, që kishte marrë njëherë përgjigje i përsëritej, e madje, të kënaqur që e kishin bërë, autorët e emisioneve e shpërndanin në mënyrë triumfale, për të mëkuar me ushqim të gatshëm peshqit budallej të TikTok-ut. Pak orë më vonë lajmi përhapje “copy paste” në një numër të pafundëm mediash.

Kulmi arriti kur pyetja u bë edhe në një nga konferencat për shtyp të Berishës dhe lideri i opozitës shprehu me seriozitet këndvështrimin e tij. Pra, në një hark kohor prej dy tre javësh mendje të sëmura, personazhe bota e varfër e të cilëve fillon dhe mbaron tek nënshtrimi ndaj politikës, dolën në plan të parë duke bërë të harrohet ai grusht lexuesish që merrnin pjesë në takimet me autoren. Publiku u ushqye me një debat të kotë, të pjellë nga hiçi, i cili iu mbivendos një tjetri që realisht do ia kishte vlejtur: atij për mesazhet e dy librave, “Të lirë” dhe “Të poshtëruar”.

Libri i Lea Ypit nuk fsheh dot imazhin e regjimit Personalisht vetë parapëlqej të parin, i cili është një nga ato krijime, që dikush e mban për një kohë të pamatë brenda vetes, e rrotullon, e bluan për ta pjellë në një moment që nuk e ndalon dot më. E pëlqej edhe për diçka tjetër, sepse është ndoshta e para vepër e periudhës së tranzicionit e cila ngre në shqip pikpyetjen e humbjes së lirisë në periudhën post komuniste, e cila reket të kuptojë se si mund të shtrembërohet njeriu që kujton se i ka shpëtuar një diktature të egër, në epokën neo liberale, se si mund të bëhet ai i varur nga pushteti i parasë, se si mund të zhbëjë solidaritetin dhe të mësohet me padrejtësitë e reja.

A ia vlen në një shoqëri si jona të debatohet për këto? A nuk ka më tepër dobi të ngrejme pyetjen se si një pinjolle e një familjeje që ka vujatur pasojat e aplikimit të shtrembër të teorive të Marksit, të vendosë ti mësojë studentëve të saj doktrinën e atit të Dikaturës së Proletariatit, duke pretenduar madje se janë idetë socialiste ato që të shpien drejt lirisë? Po

nga libri i saj i fundit, a nuk do ishte me interes të thelloheshim në tema si roli i individit përkundrejt regjimeve, pesha dhe rëndësia që duhet ti japim dosjeve të së shkuarës në ditët e sotme, dinjitetit që mund të ruhet apo të dorëzohet në kohë të vështira.

Paradoksalisht, romani “Të poshtëruar” pretendohet se nisi nga ringjallja e një fotoje të së shkuarës dhe nga komentet malinjë në rrjet që shoqëruan publikimin e saj. Po me të njëjtën mënyrë u prit në Tiranë, disa vite me pas edhe promovimi i tij. Jo duke dëmtuar librin. Aq më pak vetë autoren, e cila do të vijojë të japë intervista e të takojë lexuesit në vende të reja ku romani i saj do të përkthehet. Por për të na kujtuar, neve këtu, se sa TE PA LIRE na ka bërë periudha në të cilën jetojmë, ku marrja nëpër gojë mposht debatin mbi idetë, ku komplotizmi fiton mbi të vërtetat e thjeshta, ku turravrap pas personit, vret atë që ai do të thotë, ku mendjet e politizuara u imponohen atyre të hapurave.

Me historinë e dalë nga hiçi të kryeministrit teknik ne u munduam ta kyçim për pak ditë, Lea Ypin, në një atmosferë të marrësh, ndoshta pa kuptuar se ky është pavioni ku kalojmë gjithë kohën vetë./Lapsi

Te gjitha produktet e Ballkanit ne nji Market

318-324 Kilburn High Road, London, NW6 2QN | Tel: 020 7372 1059

**190 Merton High Street
Wimbledon
London SW19 1AX**

RASHID & RASHID
Solicitors, Advocates
Immigration Specialists
Commissioners of Oaths

Ne mund t'ju ndihmojmë

- **Asylum & Immigration**
- **New Point Based System**
- **Settlement Applications (ILR)**
- **European Law**
- **Nationality & Travel Document**
- **Human Rights Applications**
- **High/Court of Appeals**
- **Over Stayers**
- **Work Premits**
- **Visa Extensions**
- **Judicial Reviews**
- **Tribunal Appeals**

Konsultimet falas

07774222062

07878335000

TEL: 0208 5401 666

TEL: 0208 672 0666

